ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №22

Стенограма пленарного засідання **3** червня **2020** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №22

Стенограма пленарного засідання 3 червня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання двадцять друге (Середа, 3 червня 2020 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції	
народних депутатів України	5
Заяви депутатських фракцій:	
«Європейська солідарність»	15
«Слуга народу»	16
Прийняття постанов:	
«Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання»	16
«Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання»	17
Прийняття за основу в першому читанні проектів законів:	
«Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» щодо зменшення строку оприлюднення проектів нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування»	21
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права фізичної особи на зміну по батькові»	27
«Про внесення змін до статті 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху»	32
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів пішоходами»	38

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів	•
учасниками дорожнього руху»	39
Розгляд проекту Постанови «Про визначення представників до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»	45
Прийняття Постанови «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни за шість місяців діяльності»	48
Прийняття Закону «Про приєднання України до Додаткового протоколу до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну»	50
Ратифікація Угоди між Україною та Республікою Білорусь про реадмісію	51
Прийняття за основу в першому читанні проектів законів:	
«Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо підвищення розмірів стипендії	52
та щорічної допомоги»	32
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти»	56
«Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» шодо депутатських звернень»	60

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ДРУГЕ

Зал засідань Верховної Ради України З червня 2020 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Прошу приготуватися до реєстрації.

Шановні колеги, готові реєструватися? Прошу реєструватися. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки «За».

У сесійному залі зареєструвалися 304 народні депутати України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні у Новинського Вадима Владиславовича і Павлюка Максима Васильовича день народження. Давайте їх привітаємо (Оплески). Усього вам найкращого, здоров'я, успіхів та особистих досягнень! Ще раз з днем народження! (Оплески).

Переходимо до нашої роботи. Відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України у середу ми маємо 30 хвилин на виступи народних депутатів із внесенням пропозицій, заяв та повідомлень. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Макаров Олег Анатолійович.

Устінова Олександра Юріївна.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні, 3 червня, рівно рік тому помер Кирил Тлявов — п'ятирічний хлопчик з великими блакитними очима, на якого ми всі дивилися через екрани телевізорів і вірили в те, що через рік ті люди, які стріляли по ньому, опиняться у в'язниці. Жодна людина не сіла! Вони не сидять навіть у СІЗО, вони зараз вдома. Я вам скажу, що досі не знайдено зброї, з якої було вбито п'ятирічну дитину. Простими словами, для тих, хто не розуміє, це означає, що справу в суді буде розвалено, і ті, хто вбив маленького хлопчика, вийдуть на волю, а, можливо, потім і поновляться на роботі в Національній поліції України.

Рік тому нам обіцяли посадки. Але посадили лише Україну на карантин. Більше посадок ми не побачили. Мало того, тих людей, які вбивали, випускають на волю. Зараз сидять у СІЗО лише волонтери, яких звинувачують у вбивстві журналіста, волонтери, яких готові були брати на поруки народні депутати,

за яких готова була вносити заставу половина України. Але їх визначили винними, звинуватили і посадили, при тому, що справа, завдяки журналістським розслідуванням, ми можемо це бачити, абсолютно фальсифікується.

Якщо ви пам'ятаєте, три роки тому сталася страшна подія — на очах у сім'ї шість поліцейських на смерть забили чоловіка. На смерть! Двоє із них і досі працюють у Національній поліції.

Тому я закликаю сьогодні кожного приєднатися до збору підписів за відставку Арсена Авакова, а після нього має піти і голова Національної поліції. Ми маємо перезапустити цю систему, щоб у нас в поліції працювали достойні люди, а не ґвалтівники і вбивці, які взагалі не несуть жодної відповідальності.

Я хочу нагадати мажоритарникам: пане Дирдін, це на вашому окрузі вбили дитину, пані Скороход, Кагарлик — це ваш округ. Скажіть, чи дасте свій підпис за відставку Авакова? Я дуже всіх прошу не закривати очі, тому що, якщо й далі продовжуватимуться ґвалтування і вбивства, це буде ваша відповідальність.

У п'ятницю ми бачили, що відбувалося в Броварах. Учора, поки ми тут сиділи, таке саме сталося в Одесі. Це й далі відбуватиметься у кожному регіоні: стрілятимуть у людей, гвалтуватимуть у відділках, поки ми всі закриватимемо на це очі. Ми закликаємо підписатися за відставку міністра внутрішніх справ, який на цій посаді перебуває шість років. На «папєрєдніків» немає, що спихувати, він має нести за це відповідальність (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Величкович Микола Романович. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Рік тому, коли Зеленський почав кидати багнюку у своїх попередників, розповідаючи про те, що попередній Президент, уряд і парламент не такі, він заявив, що єдиним ефективним міністром є Аваков. 29 серпня, коли призначався уряд нових облич, набраний з Інтернету, в ньому залишили єдине ненове обличчя — Авакова. Зеленський взяв на себе відповідальність за міністра, заявивши, що він має розслідувати кримінальні справи.

У грудні Зеленський притягнув на прес-конференцію Авакова і Рябошапку, і в прямому ефірі призначив винних у вбивстві журналіста Шеремета. На жаль, на суді щодо цих винних, визнаних Президентом без суду і слідства, немає присутнього жодного народного депутата, окрім депутатів з «Європейської солідарності». Ми закликаємо колег по дуже вузькому електоральному правоцентриському полю разом прийти на суд, який відбудеться 10 червня о 12.30, де знову кошмаритимуть ветеранів і волонтерів.

Шановні українці, що зараз ми тут бачимо? Розігрується дешевий спектакль під назвою «Цар хороший – бояри погані», намагаються перекласти

відповідальність з царя на бояр. Але Аваков — це Зеленський, який взяв на себе повну відповідальність за цього міністра. Венедиктова — це Зеленський, ДБР — це Зеленський, Шмигаль — це Зеленський. Наша політична сила наполягає на відставці цього уряду Зеленського, тому що ми точно проти міністра оборони, який демотивує українських військових, ми точно проти міністрів економіки і соцполітики, прізвищ яких не знає навіть Зеленський, тому що в цій країні сьогодні немає економіки і соцполітики. Так, Аваков має піти, але не треба грати в гру про поганих бояр і хорошого царя. Ми ні на кого не дамо перекласти відповідальність. Повна відповідальність за те, що немає жодної реакції на те, що вбивці маленького хлопчика сьогодні на волі, лежить на тому, хто навіть не відреагував на це. І це Зеленський і його уряд. У день битви в Броварах уряд Зеленського зібрався на якийсь мотивуючий, в стилі *Oriflame*, *team building*, де вони писали програму, якої не існує.

Тому ми вимагаємо від керівництва парламенту негайно надати нам листи, які блокуються, щодо збору 150 підписів за відставку уряду Зеленського, уряду, в якого немає програми, стратегії, ідеології, який завалив економіку, медицину, в якому немає міністра освіти, а кандидата на посаду міністра культури змогли призначити тоді, коли він програв в черговому team building «слуг народу» щодо виборів мера Києва. Який це уряд? Це просто чергова «шарашкіна контора» Зеленського, яка має піти у відставку. Не перекладайте відповідальність з царя на бояр!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ €.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 175, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Качурі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні народні депутати! Шановні українські громадяни! Шановні кияни! Більшість із вас сьогодні, добираючись до роботи, стояла у величезних заторах. Сотні тисяч киян у середньому за рік стоять у заторах місяць, замість того щоб проводити цей час зі своїми близькими, батьками, займатися своїми справами. Через непродуману політику мера Києва ви повинні страждати. Причиною цьому всьому є бездарне управління самого мера Віталія Кличка та тих, хто його оточує, — некомпетентні, бездарні люди та звичайні корупціонери. Першого заступника Кличка нещодавно затримали на хабарі в декілька сотень тисяч доларів, іншого

заступника на люксовій автівці затримують поліцейські, тому що він у вечірній час дозволив собі їздити у нетверезому стані. Хто у нас, п'яні управляють? Хто управляє Києвом? Я не розумію.

За останні роки наша столиця з флагмана Європи, з європейської столиці перетворилася на звичайне, провінційне місто, і з кожним днем все більше й більше. Фасадні проекти, які нам пропонувалися: скляний міст, побудований за мільярди, який щотижня тріскається, і вже зрозуміло, що були порушення під час його введення в експлуатацію і точно стільки не коштував; Шулявський шляхопровід, на якому розкрадалися мільярди, а потім купувалися друзями мера різні спортивні автомобілі, літаки. Це все свідчить про те, що нашим містом, нашою столицею управляє корупційна «шайка» Віталія Кличка. І коли в направленому мною запиті щодо Шулявського шляхопроводу я запитав, чому на будівництво цього мосту були витрачені декілька мільярдів гривень і чому одразу були перераховані сотні мільйонів, сам Віталій Кличко відповів, що на той момент були дуже дорогі будівельні матеріали. На питання, чому не добудовують міст, була відповідь, що вони не знали про існування цеху № 5 заводу «Більшовик». Це що, некомпетентність чи цілеспрямована підстава очільника міста? На ці питання відповіді ми знайдемо однозначно в рамках тимчасової слідчої комісії, яку я ініціював і в найближчий тиждень регламентний комітет підтримає цю мою ініціативу. Ми розставимо всі крапки над «і» щодо розкрадання коштів у столиці, притягнемо до відповідальності тих корумпантів, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Анатолійовичу. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Після виходу України з карантину, їй фактично загрожує інша катастрофа — підняття цін на продовольчі товари. Аграрії Одещини б'ють на сполох, те саме стосується Миколаївщини, Херсонщини. Асоціації б'ють на сполох, Одеська обласна рада, голова Одеської обласної державної адміністрації звертаються до нас, уряду з проханням допомогти.

Колеги, пшениця на тій території майже повністю загинула, ріпаку втрачено на 75 відсотків. Фермери очікують втрат: на 1 гектарі — близько 10 тисяч гривень, на 100 гектарах — 1 мільйон, на 1000 гектарах — 10 мільйонів. Це значні кошти для українського села і сільського господарства.

Деякі країни почали обмежувати експорт: В'єтнам — експорт рису, Росія і Казахстан — зернових і овочів, те саме відбувається в деяких країнах Європейського Союзу, наприклад, у Румунії. А що в нас, колеги? У нас традиційно відбуваються проблеми в державному управлінні. Рада національної безпеки і оборони звертається до уряду з проханням поповнити запаси держрезерву. А що в держрезерві? А там миші з'їли зерна майже на 800 мільйонів гривень,

у тому числі в Тернопільській області. Колеги, миші з'їли зерна 150 вагонівзерновозів! Ви знаєте, у кожної «миші» є своє прізвище. І діяльність правоохоронних органів — знайти кожне прізвище, що вкрало в держави таку колосальну суму коштів — 800 мільйонів!

«Батьківщина» внесла проект постанови, в якому пропонується закупити до держрезерву всі необхідні товари, щоб уникнути підняття цін на соціально значущі товари. Як ви думаєте, аграрний комітет розглянув цей проект постанови? І досі він виключно зареєстрований, хоча Рада національної безпеки і оборони вже давно звернулася до уряду щодо відповідних закупівель.

Ви думаєте, знайшли тих «мишей», які вкрали в держави зерна на 800 мільйонів гривень? Ні. Ми знаємо прізвища цих керівників, ці люди й досі гуляють по Україні.

Колеги, ми зареєстрували й інший проект — щодо внесення зміни до бюджету, де запропонували спрямувати 1,5 мільярда гривень Стабілізаційного фонду на підтримку аграріїв Одещини, Херсонщини і Миколаївщини. Але ніхто не хоче розглядати такі проекти. Схаменіться! Давайте будемо розглядати те, що сьогодні потрібно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пушкаренко Арсеній Михайлович.

ПУШКАРЕНКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановний Голово, шановні колеги, дорогі українці! На минулому тижні всю Україну облетіла інформація про ситуацію, що склалася навколо Укравтодору. Сьогодні мафія намагається зупинити велике будівництво доріг, придумуючи фейки і розслідування, знімаючи фейкові репортажі. І в них єдина претензія — велике будівництво проводять великі компанії. А в мене запитання: хто має проводити будівництво 4000 кілометрів доріг? Як це було 30 років, компанії-одноденки, які зі статутним фондом у 1000 гривень брали тендер на десятки, сотні мільйонів гривень? Єдина претензія — це те, що Укравтодор покладається у великому будівництві на великі, зрозумілі компанії.

Ситуація, яка сьогодні склалася навколо Укравтодору і його очільника Олександра Кубракова, є провокацією і тиском дорожньої мафії, яка десятками років сиділа на бюджетних коштах, відкатах, звикла не будувати, а «пиляти» ці кошти. Де дороги за 30 років? І ці люди намагаються прибрати керівника Укравтодору Олександра Кубракова, бо він намагається вибудувати чесні правила.

Велике будівництво триває і триватиме. Сьогодні 2600 кілометрів доріг будується, на кінець року має бути побудовано 4000 кілометрів доріг державного значення і 2000 кілометрів – місцевого значення. Введений в експлуатацію міст у Запоріжжі, на черзі – у Кременчуці, Миколаєві. Програма Президента

Володимира Зеленського на п'ять років – відбудова десятків тисяч кілометрів доріг і сотні мостів.

І сьогодні ми як народні депутати направили звернення до правоохоронних органів з проханням звернути увагу на цю ситуацію, взяти під контроль ті матеріали, які Олександр Кубраков направив до СБУ, щоб не допустити зриву великого будівництва. Ви знаєте, що 1 гривня, вкладена в будівництво доріг, повертається в нашу економіку 1,65 гривні. Дороги — це робочі місця, економіка.

Тому, шановні колеги, щоб продовжувати велике будівництво, мати можливість реалізовувати цей амбітний проект, нам важливо прийняти законопроекти: № 2680 — про зменшення впливу бюрократичних механізмів на дорожню галузь, № 2234 — про оптимізацію та детінізацію бізнес-процесів у галузі, тому що радянська методика і ці всі проектно-кошторисні документації, вибачте, вчорашній день і маніпуляція. Щоб продовжити забезпечення достойного фінансування цього великого проекту, треба прийняти законопроекти № 3509 і № 3510, щоб 4000 кілометрів нових доріг були побудовані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Дуже часто з цієї трибуни і в залі лунають виступи стосовно того, в якому стані сьогодні знаходиться система охорони здоров'я. Усіх нас це хвилює, бо коли найближчий родич хворіє, ми дуже хочемо, щоб йому була надана якісна допомога.

Символом реформи охорони здоров'я є інституція, яка називається «Національна служба здоров'я України», яка була створена для того, щоб змінити систему охорони здоров'я в Україні. Бюджет, виділений на систему охорони здоров'я на 2020 рік, становить близько 100 мільярдів гривень. Так ось я хочу сказати, щоб усі розуміли, що сьогодні нашу надію на якісну допомогу можуть вбити. І це робить міністр охорони здоров'я пан Степанов.

Я вчора була на так званій співбесіді на посаду голови цієї інституції, нагадую, у розпорядженні якої є 100 мільярдів гривень. Хочу розказати вам про свій досвід. Співбесіда з кожним кандидатом тривала 10-15 хвилин. Уявіть, співбесіда на посаду керівника, який розпоряджатиметься 100 мільярдами гривень, 10 хвилин. Міністр демонстративно не слухав кандидатів, йому було нецікаво, що вони відповідають. І знаєте, чому? Тому що він вже вирішив, хто керуватиме цією службою. Коли я намагалася транслювати ці співбесіди суспільству, бо багато хто хотів потрапити і подивитися, як це відбувається, міністр вигнав мене з Міністерства охорони здоров'я, не дав цього зробити, хоча я хотіла прозорості. Він називає зривом співбесід те, що хтось хоче це просто транслювати для людей.

Тому я ще раз хочу нагадати, ця людина не може займати посаду міністра охорони здоров'я, договорняка в системі охорони здоров'я не має бути, бо ми й далі будемо рятувати своїх родичів, як можемо, а це має робити держава.

Колеги, нагадую, ϵ проект постанови про звільнення пана Степанова зі своєї посади. Я закликаю всіх, кого реально хвилю ϵ питання системи охорони здоров'я, її підписати.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

Анна Костянтинівна Скороход.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я не знаю, про що тут кажуть наші колеги, можливо, вони просто не кияни. Метро запрацювало, і, наприклад, я сьогодні доїхала до роботи без пробок.

Щодо обвинувачень, які були озвучені одним із колег, стосовно ситуації в Переяславі-Хмельницькому, Кагарлику. Хочеться нагадати, що ці справи розслідуються Державним бюро розслідувань, справу по Переяславу-Хмельницькому передано до суду, чотирьом особам пред'явлено обвинувачення. Повірте, всі ці справи стоять на контролі, винні будуть покарані згідно чинного законодавства України.

Далі. 20 травня Кабінет Міністрів на свій розсуд затвердив перспективні плани формування територіальних громад. При цьому усім було абсолютно начхати на побажання та рішення самих громад, з ким і в яких межах вони хочуть об'єднуватися. Хочеться нагадати, що Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» передбачається саме добровільне об'єднання, а не побажання і лобіювання інтересів певних обласних депутатів або депутатів місцевих рад, які готуються до виборів і безбожно дерибанять бюджети. Скажіть, будь ласка, як можна затверджувати такі перспективні плани ОТГ?

Зараз звертаюся до пана Андрія Клочка. Я вже зверталася до вас з проханням внести пропозиції щодо змін до перспективного плану, ви мені надали незрозумілу відписку, але при цьому міністр розвитку громад та територій України говорить, що профільний комітет, який ви очолюєте, надав зауваження та пропозиції, які необхідно внести до затверджених перспективних планів. Можливо, ви вже забули, що вас обирали люди, що ви працюєте на народ України. Я ще раз прошу виконати побажання щодо об'єднання громад у тих межах і з тими територіальними громадами, з якими хочуть, тому що саме люди вирішують, з ким і як їм об'єднуватися. Хочу зауважити на кількох селах зі свого округу: Великі Прицьки, Стайки, Стрітівка, Грушів та Малий Букрин. Прошу внести зміни щодо об'єднання цих сіл з тими територіальними громадами, з якими вони хочуть.

Медична реформа. Я вибачаюся, але це не медична реформа, а геноцид українського народу, знищення населення у селах та малих містечках. За останні два місяці близько 28 тисяч лікарів втратили свої робочі місця, лікарі не отримують зарплати, я вже мовчу про обіцяні доплати. Повсюдно швидка не виїжджає на виклики або через віддаленість приїжджає за 1,5-2 години, по селах немає жодної медичної допомоги, позакривали навіть малі ФАПи, які хоч якось допомагали людям на місцях, люди не мають можливості доїхати до лікарень, тому що немає транспортного сполучення, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Шановні українці! Партія «Батьківщина» і її лідер пані Тимошенко ніколи не були проти реформ, але завжди виступали проти непрофесійних, вибачте, ідіотських дій непрофесіоналів, які під гаслами так званих реформ, насамперед в енергетичній та комунальній сферах, ввели у величезні борги все населення України — споживачів, всіх суб'єктів — водоканали, теплокомуненерго, енергокомпанії, «Енергоатом», шахти і таке інше.

Тому, шановні друзі, коли ми почули, що є так звані умови МВФ про підвищення або введення ринкових тарифів, як передумови надання подальшої грошової підтримки, ми не просто здивувалися, ми обурилися. 65 мільярдів гривень боргу населення України за житлово-комунальні послуги! А чи не треба нам розібратися, по-перше, звідки взялися ці борги, по-друге, яка інституція в державі взагалі виступає, як флагман і провідник державної тарифної політики?

Я хочу нагадати, насамперед шановним колегам з фракції «Слуга народу», що ваш, наш Президент неодноразово, в тому числі з цієї трибуни, запитував: як так сталося, що ціна на газ знизилася, а нарахування підвищилися? Скажіть мені, він в повітря віддавав ці доручення? Який орган дав відповідь на це?

Дайте мені відповідь, що таке створена вами відповідно до закону недолугого незалежна Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, яка начебто відповідає за тарифи? Ви знаєте, що там працює 600 осіб? Ви знаєте, що члени НКРЕКП отримують зарплату у розмірі 150 тисяч гривень? Дайте відповідь, що вони там роблять, чому всі в боргах? Наведу конкретні приклади: «Енергоатом» — 7,5 мільярда боргу на так званому енергоринку, шахти зупиняються, бо в боргах, теплокомуненерго в боргах, «Укртрансгаз» має 44 мільярди боргу, збитків, водоканали в боргах. Що відбувається, шановні друзі?

Ви останнім часом волаєте про зраду на енергоринку. Ось у мене 150 сторінок того, як інформують Антимонопольний комітет та цю так звану

комісію стосовно порушень спекулянтів. Ви думаєте, була хоч одна реакція? Не було.

І останнє. Друзі, якщо ваш уряд не здатний професійно провести переговори з МВФ, запрошуйте, будь ласка, професіоналів, ми пояснимо, що ні про яке підвищення тарифів сьогодні не може бути й мови, поки не розберемося, хто і скільки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу, що карантин і боротьба з коронавірусом — це частина проблеми. Ми входимо в реальний економічний і соціально-економічний цикл, і велика депресія здаватиметься нам дитячими іграшками. Нагадаю вам про деякі цифри. Фактично, протягом карантину відбулася олігархічна зачистка малого і середнього бізнесу. На даний момент понад 600 тисяч людей зареєстровані безробітними, кількість вакансій у центрах зайнятості зменшилася до мінімуму — близько 60 тисяч. Люди, які протягом карантину працювали через центр зайнятості, в середньому заробляли 3700 гривень за реального прожиткового мінімуму 4800 гривень. Це називається не боротьбою з безробіттям, а сучасним рабством, введеним в Україні.

Також хочу сказати, що за даними ЮНІСЕФ очікується, що в Україні до кінця року збільшиться кількість людей, які знаходяться за межею бідності, до 6 мільйонів, а за поганого сценарію — до 9 мільйонів, із них близько 2 мільйонів — діти. Це означає, що ми повинні про це дбати вже сьогодні, щоб до кінця року хоч якось вийти з цієї кризи.

Ми як парламент на боротьбу з коронавірусом виділили на медичну і соціально-економічну частини — 65 мільярдів. Із них на сьогодні витрачено 13 мільярдів, тоді як за квітень і травень мали б бути освоєні 34 мільярди. Що це означає? Це означає, що уряд неспроможний витратити ефективно ті гроші, які ми дали на боротьбу з коронавірусом, забезпечити наше населення елементарними програмами підтримки. Наприклад, в Америці на даний момент на тиждень видають 1200 доларів, щоб люди виживали, вкладалися в економіку, підживлювали її, у нас на місяць 3700 гривень для безробітних. Програми, які нам обіцяв уряд, щодо часткового безробіття, ФОПів, виплати фізичним особам — підприємцям, які обрали спрощену систему оподаткування та належать до першої, другої групи платників єдиного податку, щодо виплати на дітей, доступних кредитів у 5-7-9 відсотків, фактично, не працюють або працюють дуже-дуже мало.

Тому фракція «Голос» вимагає, щоб до цього сесійного залу нарешті прийшов міністр економіки, «кіт у мішку», якого ви призначили два місяці тому і з тих пір ніхто його не бачив і не чув, і чітко розказав нам про ефективність

програм, запроваджених урядом і парламентом, скільки реально отримано грошей, кредитів, який план боротьби з безробіттям, скільки створено нових робочих місць. Ми хочемо почути, як виконується «космічний» план щодо створення 500 тисяч нових робочих місць.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрійович Зіновій Мирославович.

АНДРІЙОВИЧ З.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 87, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго здоров'я, шановні народні депутати! Шановний пане Голово! Шановний український народе! Звертаюся сьогодні до міністра внутрішніх справ Арсена Авакова. Останнім часом на Прикарпатті здійснюються часті умисні підпали нежитлових приміщень, автомобілів, приватних будівель, торгових приміщень. З містечкового рівня часті підпали переходять на регіональний — обласний. Зловмисники почувають себе безпечно і, мабуть, свято вірять в те, що за протизаконні вчинки вони не будуть покарані. Невже закон на злочинців не діє? Чому поліція не може знайти паліїв та притягнути їх до кримінальної відповідальності?

Є достовірні відеоматеріали про те, що 29 травня 2020 року в місті Надвірній Івано-Франківської області, а також напередодні сьогодні в селищі міського типу Богородчани здійснені підпали приміщень. У місті Надвірній 29 травня був здійснений підпал чотирьох нежитлових приміщень. Яскравим прикладом цих слів є кинутий коктейль Молотова на подвір'я народного депутата України Михайла Лаби. Цей умисний підпал був здійснений 15 травня цього року. Можливо, у такий спосіб зловмисники зводять рахунки або когось хочуть залякати, надсилають незрозумілі меседжі та попередження. Такі ганебні речі призводять до громадянської паніки, адже невідомо кого наступного обере палій, а він може обрати будь-кого.

Нагадую, що надворі 2020 рік, а не «лихі» 1990-і. Такі речі не можуть залишатися безкарними, адже кожна людина, її життя, здоров'я, професія та повсякденна праця на благо громади мають бути захищеними. Має бути впевненість у тому, що її захистять правоохоронні органи.

Ми просимо, сьогодні вже вимагаємо докласти максимум зусиль до виявлення та притягнення до відповідальності правопорушників для забезпечення спокою наших громадян. Ми повинні знайти та покарати відповідно до закону самих паліїв та замовників підпалів. Під час підпалу 29 травня приміщення в центральній частині міста Надвірна паліями був здійснений ще й фотозвіт для замовників виконання саме цього замовлення.

Сьогодні Міністерство внутрішніх справ перед громадою несе повну відповідальність за забезпечення та дотримання громадянського порядку. Саме

на ваших плечах лежить охорона життя та здоров'я громадян. Це ваш прямий обов'язок. Громада вимагає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Синютка Олег Михайлович.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Я з приводу звернення, яке надійшло народним депутатам від сільських і міських голів Львівщини, в якому йдеться про регіональну проблему, яка вже стала загальноукраїнською, - реалізація курсу на децентралізацію в нашій країні. Здавалося, що децентралізація є однією із найуспішніших реформ, про яку говорили всі кандидати в народні депутати і тепер вже сьогоднішні народні депутати в незалежності від фракцій і груп. Проте у виконанні сьогоднішньої влади процес децентралізації дуже часто перетворюється просто на гвалтування громад, що зараз відбувається на Львівщині. Але вся ця процедура розпочалася тут, у сесійному залі, коли депутати від монобільшості своїми законотворчими ініціативами проігнорували можливість місцевих громад впливати на творення громад у регіонах. І сьогодні процес, який відбувається на Львівщині, поставив під реальну загрозу можливості місцевого самоврядування, громад і їх фінансового забезпечення. Ідеться насамперед про творення великого Львова. Здавалося б, хто із львів'ян чи інших українців проти того, щоб Львів, найбільше україномовне місто світу, мало можливості для розростання та розвитку? Це підтримують як мешканці Львова, так і мешканці навколишніх громад. Але велике занепокоєння викликає той процес, який відбувається. У зверненні чітко вказується на відсутність будь-яких громадських слухань, будь-якого громадського обговорення цього процесу, тому що будівельна мафія, яка сьогодні керується жадобою наживи, забудувала все, що тільки можна у Львові, вимагає нових земельних ділянок. Мешканці навколишніх сіл протестують, тому що бояться, що 6 мільярдів боргу Львова просто буде покладено на їх плечі, в їх громадах ремонтуватимуть 1 кілометр дороги за 260 мільйонів, як це відбувається сьогодні у Львові.

Ми вимагаємо від Президента, уряду проведення за участі народних депутатів України належних громадських слухань, дотримання процедури

творення громад, щоб Львів і Львівщина не творилися без людей, які сьогодні там живуть і працюють.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 3512).

Є необхідність в обговоренні? Можемо голосувати? Тоді прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 3512).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Гео Багратович Лерос. Після цього наступний проект постанови.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Хочу звернутися насамперед до своїх колег з фракції «Слуга народу». Що таке взагалі «слуга народу»? Це не бренд і не серіал. Це принципи, з якими ми прийшли до Верховної Ради України. Це ті принципи, коли закінчуються персональні інтереси і починаються державні. Я хочу, щоб кожен із вас це зрозумів.

Два місяці тому я опублікував відеоматеріали, де рідний брат Керівника Офісу Президента торгував державними посадами. На сьогодні ніхто не покараний за ці злочини, Андрій Єрмак і досі Керівник Офісу Президента.

Сьогодні, о 9 годині, в мене був брифінг в НАБУ, де я надав безпрецедентні докази топ-корупції в місті Києві про те, що глава цього організованого злочинного угруповання є Андрій Єрмак. Його кум і наш колега по фракції, а також Денис Комарницький, «смотрящий» за Києвом, спрямовують всі потоки через Андрія Єрмака, і зараз ці кошти зосереджуються на місцевих виборах.

Я звертаюся до своїх колег з проханням перестати підтримувати ці корупційні зв'язки. Звертаюся до учасників цього ОЗУ: під вами земля горітиме, я посаджу кожного з вас! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до наступного питання порядку денного – проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 3402).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Давид Георгійович Арахамія (Шум у залі).

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я розумію, вам подобається, коли я виступаю. Дякую вам. Я за те, щоб пана Санченка, нашого колегу, обрати членом Комітету з питань свободи слова, щоб посилити свободу слова в нашій країні, нашому парламенті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Віталійович Кальченко. Будь ласка, позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Як я вже вчора казав, у проекті пропонується обрати народного депутата Санченка, який набув депутатських повноважень у січні, але досі не був обраний до складу жодного комітету, членом Комітету з питань свободи слова. Крім того, як ви знаєте, вчора було прийнято постанову Верховної Ради щодо звільнення народного депутата Мотовиловця з посади члена цього комітету. Таким чином, до складу комітету входить лише чотири народні депутати за необхідного мінімального складу — п'ять.

У рішенні, ухваленому комітетом, вказано, що ще 5 лютого на засіданні комітету його членами було підтримано заяву народного депутата Санченка та

внесено проект постанови № 3019, який, в разі прийняття парламентом проекту постанови № 3402, доцільно зняти з розгляду як такий, що втратив актуальність.

Отже, регламентний комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту прийняти проект постанови № 3402 в цілому і зняти з розгляду проект постанови № 3019 як такий, що втратив актуальність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи. Зінкевич Яна Вадимівна. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Приємно відзначити, що іноді більшість дослухається до опозиції, і сьогодні дотримується дрес-коду. Приємно дивитися на лідера фракції більшості. А якщо серйозніше, то, коли ми говоримо про свободу слова в Україні, сьогодні ми бачимо величезні загрози. І це не лише тому, що на телебаченні знову з'являються так звані «темники», «чорні списки опозиції», кого не можна показувати на деяких телеканалах. Усе набагато серйозніше з тим, що відбувається і навколо проблематики, яку ми сьогодні обговорюємо, — права людини. На жаль, деякі телеканали дозволили собі оприлюднити ім'я і обличчя жінки — жертви «мєнтовського» свавілля в Кагарлику. Зверніть увагу, що на це свавілля, на це порушення ключових прав людини немає жодної реакції ані Президента Зеленського, ані уряду Зеленського, ані прокуратури Зеленського, ані Комітету з питань свободи слова Зеленського, ані людини, яка кандидуватиме на посаду міністра культури та інформаційної політики Зеленського.

Тому ми вимагаємо, щоб на засіданні Комітету з питань свободи слова було розглянуто питання про порушення ключових прав людини, про те, коли обличчя жертви, яке має бути захищене, показують на всіх телеканалах, і немає жодної реакції. До речі, журналісти цих телеканалів сьогодні є депутататами монобільшості, і від них, друзі, так само не було жодної публічної реакції на цю ганьбу. Так само ми чекаємо, що в Комітеті з питань свободи слова буде розглянуто ганьбу, коли побили журналістів телеканалу «Прямий» у ДБР імені Зеленського. Сподіваємося, що комітет буде комітетом свободи слова, а не лише назви «свободи слова».

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Качура Олександр Анатолійович, фракція Політичної партії «Слуга народу».

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Дійсно, кожен народний депутат має бути обраним до того комітету, в якому він хоче працювати.

Свобода слова в Україні славиться тим, що вона, дійсно, в нас є, незалежно від того, що б не говорили. Абсолютно інша ситуація в інших країнах, я зараз кажу про наших деяких сусідів, де свобода слова обмежується. Але свобода слова — це не вседозволеність і не робота на якісь окремі політичні інтереси. У нас є група телеканалів, які дозволяють собі ображати, розпалювати ворожнечу. В ефірі телеканалу «Прямий» один із ведучих дозволив собі образити народного депутата Мар'яну Безуглу. Це кричуще порушення стандартів журналістики, це не свобода слова, це просто, друзі мої, ганьба! І після цього цей, такий відомий ведучий, який попрацював у багатьох країнах, відпрацьовує темники, що даються однією політичною партією, яка знаходиться в цьому залі, навіть не попросив вибачення в народного депутата, яка представляє нашу політичну силу.

Тому нехай у нас буде свобода слова і не буде ганьби, пропагандизму, розпалювання ворожнечі, щоб на жодному каналі не називали людей жидами, так, як це було на тому самому каналі, про який я згадував, бо це абсолютно ненормально, треба це припинити. А Комітет з питань свободи слово треба посилювати нашими сильними депутатами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Железняк Ярослав Іванович, фракція політичної партії «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Не до кінця зрозуміла позиція авторів ініціативи, тому прошу передати слово голові фракції «Слуга народу» Давиду Арахамії (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, ви можете передавати слово лише членам своєї фракції, тому що процедура: два — за, два — проти (Шум у залі). Друзі, зараз іде обговорення: за і проти. Оскільки від партії «Слуга народу» щойно виступив блискучий оратор, думаю, буде несправедливим приниженням прав і обов'язків інших суб'єктів парламентської опозиції, якщо ми будемо передавати слово, узурповуючи владу біля мікрофону.

Ярославе Івановичу, дякую за вашу таку батьківську турботу про лідера нашої фракції, але, думаю, Давид Георгійович сам здатен нажати кнопку і взяти слово.

Слово надається Папієву Михайлу Миколайовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатьскої етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Хочу нагадати Першому заступнику Голови Верховної Ради України, що відповідно до Регламенту і законів України ви є позафракційним. Тому, коли кажете «нашої фракції», це не відповідає дійсності, бо ви маєте статус позафракційного.

Стосовно даного проекту постанови. Шановні колеги, вчора ви ухвалюєте проект постанови, знаючи про те, що Регламентом заборонено, щоб комітет мав кількісний склад — менше п'яти народних депутатів України, виводите з Комітету з питань свободи слова одного народного депутата України, залишаючи — чотири (пригадайте проект постанови № 3401), сьогодні ви з неймовірними зусиллями починаєте приводити кількісний склад комітету у відповідність до законів України. Виникає питання: чому вчора ви це зробили?

І ще одне. Пане Голово, я просив би дотримуватися Регламенту. У нас є Закон «Про комітети Верховної Ради України», частиною третьою статті 7 якого чітко передбачається, що голова, перший заступник голови, заступник голови, секретар того чи іншого комітету можуть бути відкликані зі своїх посад у зв'язку з їх незадовільною роботою, за інших причин. Попередню постанову ми якраз і голосували. «Слуга народу» з посади заступника голови Комітету з питань молоді і спорту переходить до енергетичного комітету. Ми ж розуміємо, про що йдеться, правильно? Депутат з посади заступника голови комітету йде простим членом, але такого «жирного» комітету. І треба чесно казати причини, чому народний депутат має таке бажання працювати простим членом такого «мощного» енергетичного комітету. Тому я просив би, щоб ми не голосували за такі проекти постанов, бо вони абсолютно...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Миколайовичу, я відповім, якщо ви не заперечуєте. Постанови ще не підписані, тобто не набрали чинності. Поки що все добре... (Шум у залі). Почекайте, не кричіть! Я ж вас не перебивав.

Далі. Ви не підтримали свого колегу, бо саме ваш представник очолює цей комітет. Тобто ви вчора поставили під загрозу можливість існування цього комітету. Упевнений, сьогодні ви виправите свою помилку і проголосуєте за проект постанови № 3402, де ніхто нікуди не переходить, а пропонується обрати депутата членом комітету, який боротиметься та захищатиме інтереси нашої держави в частині боротьби за свободу слова. Я вам дякую.

Думаю, можна переходити до голосування.

СТЕФАНЧУК Р.О. Секундочку, оскільки до мене була репліка, я відповім. Я сказав не «нашої», а «найбільшої». Можливо, через те, що в мене... (Шум у залі). Давайте я уточню, але я мав на увазі «найбільшої фракції». Давайте подивимося стенограму, але малося на увазі саме це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Колеги, готові голосувати? Упевнений, питання свободи слова об'єднає цей зал.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 3402). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 278.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, хто проти свободи слова. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» щодо зменшення строку оприлюднення проектів нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування» (№ 2228).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати за цю пропозицію.

(3a) - 260.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Микиші Дмитру Сергійовичу.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується доопрацьований проект Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» щодо зменшення строку оприлюднення проектів нормативноправових актів, рішень органів місцевого самоврядування», розроблений з метою оптимізації роботи органів місцевого самоврядування, надання суспільству якісної, оперативної інформації для забезпечення більш ефективної реалізації прав та інтересів територіальних громад сіл, селищ та міст.

Законопроектом пропонується внести зміни до частини третьої статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», якими передбачити скорочення терміну оприлюднення проектів нормативно-правових актів, рішень органів місцевого самоврядування з 20 робочих днів до 10 календарних днів до дати їх розгляду з метою прийняття.

Хочу зазначити, що пропозиції щодо скорочення строку неодноразово висловлювалися представниками місцевого самоврядування, експертного середовища, зокрема Асоціацією міст України, аргументувалися колізійністю зазначеної норми щодо положень низки законодавчих актів, які стосуються регулювання діяльності місцевого самоврядування, а саме: в абзаці четвертому частини першої статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» вказується, що строк видачі документів дозвільного характеру становить 10 робочих днів. Тобто орган місцевого самоврядування у своїй роботі порушує один із двох законів.

Хочу підкреслити, що норми цього законопроекту дозволять забезпечити оперативність, відкритість та доступність діяльності органів місцевого самоврядування, сприятимуть своєчасному та якісному здійсненню їх повноважень, що позитивно вплине на роботу працівників органів місцевого самоврядування, які представляють інтереси громадян, та відповідальність за виконання Закону «Про доступ до публічної інформації». Прошу підтримати даний законопроект.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Ткаченку Олександру Владиславовичу.

ТКАЧЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, на засіданні комітету ми розглядали цей здавалося б простий — один рядок, законопроект, в якому так багато сенсів, що було дуже багато дискусій, у тому числі й з приводу скорочення до 10 календарних чи 10 робочих днів. У принципі, всі підтримують необхідність цього скорочення, є заява місцевих органів влади. Тим не менше, є й побоювання, що право громадськості на обговорення цих документів і можливість прикриття ймовірних зловживань місцевої влади також має місце.

Тому пропоную відправити законопроект на друге читання. На засіданні комітету ми ще раз його розглянемо і ухвалимо остаточне рішення щодо ймовірної зміни, яку ми в цілому підтримуємо, — скорочення до 10 календарних чи 10 робочих днів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні? ϵ . Прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Кучер Микола Іванович, депутатська група «Партія «За майбутнє». Народний депутат Білозір.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні представники місцевого самоврядування! Дійсно, процедура оприлюднення рішень місцевих рад є важливою для можливості громадськості мати доступ і ознайомитися з проектами рішень. Тут є багато депутатів, які раніше представляли органи місцевого самоврядування, були міськими головами, депутатами обласних рад, свого часу я також була депутатом обласної ради, і ми знаємо, що на практиці стаття про доступ до публічної інформації в частині вимоги щодо оприлюднення за 20 робочих днів, вказує на недосконалість цієї норми. Якщо ти хочеш внести якісь зміни в те саме рішення, знову треба чекати 20 робочих днів, тобто фактично це два місяці. На сьогодні чинним законодавством передбачається 20 робочих днів, що уповільнює прийняття оперативних рішень, у тому числі в умовах пандемії і коронавірусу, фактично, стопорить засідання рад. Обласна рада може збиратися раз в три місяці, а якщо ми говоримо про міські, селищні, сільські ради, то взагалі ця норма суперечить іншим законам, і виходить так, що потім ми маємо судові позови.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» вважає, що такі тривалі строки невиправдані, створюють конфлікти в розгляді земельних питань в сільських, селищних радах у частині дозволів на землю, на рекламу. Наприклад, стаття 118 Земельного кодексу говорить про те, що рішення щодо приватизації земельних ділянок приймається в місячний строк. Через довгий час розгляду питання маємо проблеми з судами. Даним законопроектом передбачається 10 календарних днів, і ми підтримуємо цю норму, цей строк узгоджується з даним строком повідомлення депутатів місцевих рад про скликання сесії. Це достатньо часу, щоб...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Верещук Ірина Андріївна.

ВЕРЕЩУК І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово пану Максиму Дирдіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Максима Євгеновича Дирдіна.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, прошу підтримати законопроект № 2228. Органи місцевого самоврядування підтримують його, бо він є на часі, його необхідність викликана терміном розгляду таких питань. Прошу проголосувати за прийняття в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васильченко Галина Іванівна.

Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Насправді я не розумію, чому цей законопроект є на часі. Багато хто із вас працює або працював в громадах, органах місцевого самоврядування і дуже добре знає, як громади не виконують ці зобов'язання і протягом 20 робочих днів. Наразі пропонується зменшити не просто вдвічі, а йдеться про 10 календарних днів. І в мене питання: а де тут громада, як громада може контролювати і бачити, які проекти рішень виносяться на порядок денний тієї чи іншої місцевої ради?

Наведу вам приклад. 11 червня Рівненська міська рада проводитиме сесію, на порядок денний якої винесено 546 питань, із них 300 з гаком — нові, не перенесені з попередньої. І ви що, думаєте, що депутати за 10 днів читатимуть ці проекти рішень? Чи ви, народні депутати, прочитаєте ці питання, чи буде якось по-іншому? Питання в тому, як громада вивчатиме проекти рішень за 10 календарних днів. Це надто мало.

Ще раз наголошу на тому, що насправді це не проблема. У нас відсутня невідворотність відповідальності за те, що органи місцевого самоврядування не вносять проекти рішень за 20 робочих днів. Тому, як на мене, має бути відповідальність, наприклад, можливість оскарження після прийняття рішення, якщо проект рішення не був опублікований.

Ви всі добре знаєте бюджетні дні і ночі в листопаді-грудні в органах місцевого самоврядування. Тому в мене прохання, все-таки, повернути на доопрацювання. Фракція «Голос» не підтримуватиме це в першому читанні. 10 календарних днів — не час робити хороші справи для громади в депутатів, а час робити погані в них завжди ϵ .

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Прошу передати слово гуру місцевого самоврядування Олександру Качному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Справа в тому, що термін — 20 днів не дає можливості ефективно працювати місцевому самоврядуванню щодо проведення сесій і вирішення термінових питань. Тому що, коли йде обговорення якогось рішення і документи передаються на доопрацювання до обласних державних адміністрацій, то повернення їх до розгляду потребує знову оприлюднення. І щоразу виникають проблеми, які стосуються саме цих великих термінів, і розгляд рішень, яких потребують громади, може затягуватися більше ніж на місяцьпівтора.

Тому вважаємо, що це питання, яке потребує обговорення з асоціаціями органів місцевого самоврядування, ми повинні підтримати. Сьогодні до нас звернулися органи місцевого самоврядування і міст, і селищ з проханням змінити ці терміни.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Княжицький Микола Леонідович з мотивів, потім — Бакунець з мотивів, і будемо переходити до голосування.

Запросіть народних депутатів до залу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, подивіться, що відбувається. Чи виконують зараз органи місцевого самоврядування чинний закон? Якщо подивитися, які питання виносить Львівський міський голова на сесію Львівської міської ради, то можна зрозуміти, що це часто-густо взагалі робиться за один-два дні. А за насильного об'єднання громад під час створення органів місцевого самоврядування громадяни взагалі не матимуть доступу до тих документів і актів місцевого самоврядування, які мають голосуватися.

Фракція «Європейська солідарність» категорично витупає проти того, щоб скорочувати термін до 10 календарних днів. Термін до 10 робочих днів може бути обговорений, як і відповідальність керівників органів місцевого самоврядування за недотримання цього терміну. Підтримуємо повторне перше читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! За цією, на перший погляд, благою метою ховається низка проблем. Адже термін для оприлюднення проектів рішень для органів місцевого самоврядування зменшується з 20 робочих до 10 календарних днів. Це означає, що органи місцевого самоврядування, практично, матимуть лише один тиждень для оприлюднення проектів рішень сесій чи виконавчих комітетів.

Я сам працював міським головою, дотримувався цих норм, і цього вистачає, аби розвивати наше громадянське суспільство. За тиждень громадські організації і люди, на місцях, яких стосуються ті чи інші питання, не зможуть вивчити їх або вплинути на рішення органу місцевого самоврядування. Тому депутатська група «Довіра», до складу якої входять виключно депутати-мажоритарники з різних областей України, які напряму співпрацюють з органами місцевого самоврядування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Колеги, насправді це дуже простий законопроект і його треба приймати. Він про оперативне подання інформації громадянам України щодо діяльності органів місцевого самоврядування. Усе, що ним пропонується, є невеликою частиною відкритості державної служби і державного управління в країні. А я вам нагадаю, що в нас державне управління і державна служба повністю пробуксовують, не працюють нормально в цій слабкій країні.

Вимушена вам нагадати, що в частині реформи служби органів місцевого самоврядування абсолютно нічого не зроблено. Ще у вересні був зареєстрований проект закону про службу в органах місцевого самоврядування. Але він не обговорюється і не розглядається в комітеті, з ним ніхто не хоче працювати, а органи місцевого самоврядування, на жаль, не можуть зрозуміти чому. Законопроект № 2260 про реформу державного управління, про більшу відкритість і прозорість державного управління і про електронний документообіг у державі, прийнятий всіма в цьому парламенті ще в грудні, п'ять місяців не підписується Президентом незрозуміло чому, хоча прийнятий закон має бути підписаний протягом 15 днів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я дам 30 секунд Ткаченку для виступу з мотивів щодо позиції Бакунця про 10 днів, і перейдемо до голосування.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, ви можете підтримати в першому читанні. Комітет вислухав різні точки зору, які існують, і схиляється до того, щоб у другому читанні запропонувати 10 робочих днів. Прошу підтримати в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, приготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» щодо зменшення строку оприлюднення проектів нормативноправових актів, рішень органів місцевого самоврядування» (№ 2228).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 298.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права фізичної особи на зміну по батькові» (№ 2450). Є необхідність в обговоренні? Можемо голосувати? Наполягаєте на обговоренні?

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 254.

Рішення прийнято.

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань правової політики Ватрасу Володимиру Антоновичу.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановний Голово! Шановні колеги! Шановні співвітчизники! Вашій увазі пропонується проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права фізичної особи на зміну по батькові». Чинне законодавство України вільно дозволяє фізичній особі змінювати своє ім'я та прізвище. Однак законодавство не передбачає права фізичної особи змінювати на власний розсуд по батькові, чим, на думку авторів законопроекту, порушує норми Конституції.

Слід констатувати, що вищевказана проблема випливає не лише з національної судової практики, але й стала предметом розгляду Європейського суду

з прав людини. Рішенням ЄСПЛ у справі «Гарнага проти України» від 16 травня 2013 року було встановлено порушення Україною статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Проте ЄСПЛ зауважив, що положення законодавства України, які регулюють питання зміни імені та прізвища, відповідають європейській практиці. Натомість законодавство України позбавляє осіб можливості змінити по батькові, що, на думку суддів Європейського суду з прав людини, грубо суперечить європейській практиці. З метою виконання рішення Європейського суду з прав людини у справі «Гарнага проти України» пропонується внести зміни до статті 149 Сімейного кодексу та статті 295 Цивільного кодексу.

Суть законопроекту полягає в тому, що фізичній особі надається можливість змінювати не лише ім'я та прізвище, а й по батькові, досягнувши 14 років за згодою батьків та законних представників.

Як доповідач від імені комітету зауважу таке. За дорученням Голови Верховної Ради України від 18 листопада 2019 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 15 січня 2020 року (протокол № 19) вищевказаний проект закону. Комітет виходив з того, що право на приватне та сімейне життя є засадничою цінністю, необхідною для повного розквіту людини в демократичному суспільстві, та розглядається як право фізичної особи на автономне буття незалежно від держави, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб.

Враховуючи правову позицію Європейського суду з прав людини, члени комітету вважають за необхідне підтримати скасування обмежень, які стосуються зміни особою по батькові, та забезпечити конституційне право громадян на повагу до їх приватного і сімейного життя.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України та Міністерство юстиції підтримують прийняття вищевказаного законопроекту в першому читанні за основу з урахуванням висловлених до нього зауважень та пропозицій. У зв'язку з цим комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права фізичної особи на зміну по батькові» (№ 2450) від 15 листопада 2019 року. Прошу підтримати вказаний законопроект.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Антоновичу.

Шановні колеги, я так розумію, ϵ необхідність в обговоренні цього законопроекту. Тому прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Народний депутат Івченко Вадим Євгенович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуючий. У цілому, підтримуючи зазначений законопроект, бо він, дійсно, спрямований і на виконання низки міжнародних зобов'язань, на які Україні вказав Європейський суд з прав людини, хотілося б висловити декілька не те, щоб застережень, а міркувань. Хочу нагадати, що законопроект не був прийнятий у попередньому скликанні, тому що, на жаль, практика зміни прізвища, ім'я та по батькові під час виборів стала дуже поширеною саме з метою створення виборчих клонів. Це ненормальна ситуація, яка мала розвиток саме в Україні.

Тому ϵ така пропозиція. Я знаю, зараз на розгляді знаходяться певні зміни до Виборчого кодексу. Підтримавши цей законопроект, пропоную зазначити у Виборчому кодексі про те, що, якщо людина протягом року перед виборами змінювала прізвище, ім'я, по батькові, це ма ϵ бути зазначено у виборчому бюлетені, щоб не було плутанини, не з'являлися клони, щоб не спотворювали деколи результати виборів, коли прізвище, ім'я, по батькові повністю співпадають.

Законопроект ϵ абсолютно нормальним, його треба підтримувати в першому читанні беззастережно. Дійсно, він може потребувати певних технічних доопрацювань, які можуть відбутися на стадії підготовки до другого читання. Прошу підтримати. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект, але прошу врахувати наші застереження під час підготовки змін до Виборчого кодексу.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олекій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Ви знаєте,

минулого року я обирався по мажоритарці, і у мене на окрузі було кілька Гончаренків. Думаю, багато хто із колег знає цю історію. Приймаючи такий закон, щонайменше, нам потрібно ввести його в дію після місцевих виборів або зробити ті застереження, про які кажуть колеги, щоб це не використовувалося, як чорна, брудна технологія.

Норми даного законопроекту за авторства «слуг народу» дають можливість змінювати по батькові. Думаю, це цікаво, тому що у Верховній Раді може з'явитися багато «кварталовічей», велика група «бенєвічей», наприклад, Олександр Бєнєвіч, а, може, навіть і два Олександри Бєнєвіча. Може з'явитися Микола Велюрович, цікаво буде подивитися на це, в уряді з'являться «откатовичі», і це теж цікаво, бо, нарешті, вони зможуть прямо представлятися — «Откатович», а в керівництві правоохоронних органів з'явиться Ірина Віссаріонівна, Іван Едмундович, для братів, сватів, кумів — просто «Едмундич».

І найголовніше Володимир Олександрович може нарешті стати Володимиром Володимировичем, бо він себе так відчуває, не дай Боже, не Володимиром Іллічем, може, Володимиром Карантиновичем, хоча, звичайно, набагато ближче Володимиром Поліграфовичем. А насправді, головне, щоб не став Володимиром Ростовичем.

Дякую вам. Думаю, ось так буде правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець.

Гузь Ігор Володимирович.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє». Передаю привіт Олексію Порошенковичу (Оплески). Олексію Порошенковичу, це може такою печаточкою стати. Грамотєй!

Дорогі друзі, я хотів би зачепити іншу історію, окрім «порошенковичів» там та інших питань. Я розумію, що в цьому залі сидять люди ліберальних і консервативних поглядів. Оце питання стосується саме цього моменту. Я розумію, що молода людина, досягнувши 14 років, напевно, могла би змінити своє ім'я, тому що, власне, не вона, так би мовити, це ім'я обирала, бувають різні моменти. Можемо говорити те саме про прізвище. Але я хочу звернутися до всіх тут присутніх людей. Коли в тебе є батько, неважливо, які складалися обставини, це твій батько. У мене батько Володимир, а завтра я захочу, щоб батьком записали Дональда, Збігнєва чи ще когось? Я вважаю, що це неправильно. Ми маємо зважати на позицію Європейського Союзу, європейських судів, але, друзі, куди ми дійдемо, якщо людина, незважаючи на те, хто її батько, у 2020 році по батькові захоче бути Дональдовичем, а через рік змінить по батькові. У такий спосіб ми нівелюємо засадничі українські традиційні підходи. Вважаю, цей законопроект підтримувати не варто, незважаючи на будь-які

позиції. Якщо ϵ біологічний батько, то як було десятками і сотнями років, так і ма ϵ бути. Закликаю всіх колег у цьому залі утриматися від голосування або не підтримувати.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Прошу передати слово прибічнику традиційних цінностей Олександру Качному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги! Хочу підкреслити, Качний Олександр Сталіноленович. Хіба в 14 років я міг дати собі раду, думав, чи потрібно мені залишити по батькові Сталіноленович, чи за якихось причин його змінити? Хіба може дитина приймати такі рішення? Ви хочете дати можливість дитині в 16 років змінювати прізвище, власне ім'я, по батькові, у 14 років — змінювати прізвище, власне ім'я, по батькові, якщо мати не проти.

Шановні колеги, наступним кроком буде те, що сьогодні відбувається в Швеції та Німеччині, коли дитина лише після 16 років приймає рішення про свою стать — хлопчик чи дівчинка. Так ми можемо дійти до того, що всі ті європейські цінності, які сьогодні існують, ви нам нав'яжете.

Я хочу підкреслити, що батько ϵ батько, і кожен із нас ма ϵ шанувати ту людину, яка дала нам життя. А всім оцим професорам Хмельницького університету я хочу сказати, що в нас сьогодні ϵ інші питання, інші проблеми в країні, які треба вирішувати і розв'язувати, а не вносити сьогодні такі законопроекти (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любота Дмитро Валерійович.

ЛЮБОТА Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю всіх! Фракція «Слуга народу», Харківщина, виборчий округ № 177. Признаюся чесно, готував текст, думав, щось прочитаю, щось від себе скажу, але дещо обурений тим, що кажуть деякі колеги в цьому залі.

Я хочу сказати, що, якщо в сім'ї все гаразд, у дитини ніколи в житті навіть думок не буде про зміну по батькові. Але якщо так сталося, що біологічний батько жодним чином не втручається у виховання дитини і дитина хоче

по батькові мати ім'я свого не рідного батька, але найріднішого в світі, то, досягнувши 14 років, вона може це зробити, це її право, її вибір, і не треба його забирати у дитини. Прошу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права фізичної особи на зміну по батькові» (№ 2450).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 247.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до статті 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху» (№ 2697).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 240.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Бакумову Олександру Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановний головуючий, шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху». Метою законопроекту є посилення адмінвідповідальності пішоходів, які своїми діями порушують правила дорожнього руху, у тому числі, перебуваючи у стані сп'яніння, та покращення рівня безпеки на автошляхах.

Я розумію, що підвищення адміністративної відповідальності є досить непопулярним, але я прошу колег дуже відповідально поставитися до цієї проблеми, цієї тематики. Наголошую, до учасників дорожнього руху відносяться не лише водії і пасажири, велосипедисти та погоничі тварин, а й пішоходи. Іноді безвідповідальність і легковажність пішоходів призводить до дуже жахливих наслідків. Для вашого розуміння, у 2019 році — 8612 дорожньо-транспортних пригод із загиблими і травмованими пішоходами, 1261 пішохід загинув,

8005 пішоходів отримали травми. Близько 1000 дорожньо-транспортних пригод із загиблими і травмованими сталися з вини пішоходів.

Нормами вказаного законопроекту ми підвищуємо рівень відповідальності пішоходів. У такий спосіб підвищуємо превенцію закону, посилюємо його.

Шановні колеги, комітет підтримав цей законопроект. Я прошу вас підтримати його в першому читанні, з тим щоб доопрацювати його разом до другого читання.

Дякую вам за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова заступника голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Павлюка Максима Васильовича. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, головуючий, президіє! Комітет з питань правоохоронної діяльності на виконання доручення Голови Верховної Ради України розглянув на своєму засіданні 12 лютого 2020 року проект Закону «Про внесення змін до статті 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху» (№ 2697), метою якого, як вже було сказано, є посилення адміністративної відповідальності пішоходів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України в цілому підтримує законопроект та вважає, що за результатами розгляду в першому читанні він може бути прийнятий за основу.

Враховуючи викладене, відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України комітет рекомендує Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до статті 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху» (№ 2697) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні? ϵ . Прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Бакумов Олександр Сергійович, фракція політичної партії «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги! Повторюючи про важливість даної тематики, хочу наголосити, що даним законопроектом такий вид адміністративного стягнення до пішохода під час порушення як попередження, передбачений статтею 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення, прибирається і встановлюється виключно штраф, розмір якого підвищується. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народна депутатка Устінова Олександра Юріївна, фракція політичної партії «Голос».

УСТІНОВА О.Ю. Прошу передати слово Клименко Юлії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Клименко, фракція «Голос».

КЛИМЕНКО Ю.Л. Фракція «Голос». Я хотіла б звернутися насамперед до громадян України. Головне на дорогах — це безпека. За рік на українських дорогах за різних обставин гине близько 3500 людей. На жаль, головною причиною цього є: погана інфраструктура, відсутність пішохідних надземних/підземних переходів, будівництво за хабарі, коли звільняють забудовників від пішохідних переходів або дозволяють їм встановлювати пішохідні переходи де завгодно. Тому питання безпеки громадян треба розглядати в контексті розвитку інфраструктури, а не карати громадян за те, що вони не можуть перейти дорогу, бо найближчий пішохідний перехід через 2 кілометри від їх села, а потім назад ще 2 кілометри.

Шановні громадяни, я хочу, щоб ви розуміли, що вам пропонують на даний момент. Тепер на пішоходів, які перейшли в неправильному місці або на погоничів тварин, які гонять корів по дорозі, бо в більшості сіл немає пішохідних переходів, а також на велосипедистів, які їхатимуть по дорозі, накладатимуть штраф у розмірі не 51 гривня, а 255 гривень, у разі повторного здійснення порушення правил дорожнього руху — 510 гривень, потім — 680.

Я хочу вам сказати: реформуйте спочатку поліцію, звільніть Авакова, знайдіть нормального очільника, побудуйте дороги з пішохідними переходами, а потім каратимете громадян.

Дякую. Ми проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановні президіє, присутні! Шановний авторе законопроекту! Якщо спитати, чи потрібний такий законопроект, однозначно — так. А, чи це той законопроект, який потрібно розглядати Верховній Раді в період пандемії і сьогоднішньої економічної ситуації в державі, є певний сумнів.

Тепер по суті. Насправді ріст дорожньо-транспортних пригод з вини пішоходів, тих, хто водить гужовий транспорт, однозначно зростає, і потрібно з цим боротися. Я погоджуюся з колегою, що владі потрібно створити інфраструктуру, щоб пішоходи сьогодні не становили загрози.

Далі. Пропонується накладення підвищених штрафів — від 255 гривень до 680 або громадські роботи, але виключається попередження. Шановні автори, а якщо пішохід ненавмисно порушив правила дорожнього руху, і це не становить загрози ні його життю, ні іншим учасникам дорожнього руху, то чому ми позбавляємо уповноважений орган застосовувати для першого разу попередження?

Фракція «Батьківщина» готова підтримати в першому читанні, а до другого вимагаємо повернути норму: за незначне перше порушення – попередження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні народні депутати, український народе! Законопроект, по суті, є дочасним, але, на мою думку, повинен розглядатися в комплексі. Якщо ми кажемо про збільшення відповідальності, це не так. Ми змінюємо механізми, а саме: виключаємо попередження, застосовуємо і дозволяємо правоохоронним органам використовувати ганебну практику щодо механізму притягнення пішоходів до відповідальності. Але це не є зміною закону, це комусь так захотілося.

На мою думку, збільшення штрафів не розв'яже цієї проблематики. Збільшувати штрафи можна тоді, коли всім відомий механізм, відкритий і доступний, рівний між усіма учасниками дорожнього руху. Пішохід такий самий учасник дорожнього руху як і водій. Але водій для того, щоб отримати посвідчення і право на керування транспортним засобом, проходить навчання, і не в добровільному порядку — хочеться йому чи не хочеться, а це ε обов'язковим порядком.

Пішоходи, які не мають відношення до правил дорожнього руху і, не знаючи тих чи інших нюансів щодо правил, можуть їх порушити. Але яким чином це буде, умисно чи з необережності, ніхто не може дати відповіді.

Також хочу нагадати, що залишається механізм — незобов'язання громадянина України носити з собою документ, який посвідчує особу. Якщо пішохід порушив правила дорожнього руху, а документа в нього немає, на кого складати протокол? На особу, яка представилася зі слів?

«Опозиційна платформа — За життя» не підтримуватиме цього законопроекту. Ми за комплексні зміни і за відкритий, прозорий механізм щодо встановлення правил між всіма учасниками...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто бажає виступити з мотивів? Лубінець, бачу, Алєксєєв і Антон Геращенко. Після цього перейдемо до голосування.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Лубінця.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна презиціє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує логіку прийняття цього законопроєкту і голосуватиме за нього. Вкотре звертаю увагу, що висновок ГНЕУ — прийняття за основу в першому читанні. Зауваження, які є, ми можемо легко виправити до другого читання. Але, безумовно, логіка така, що всі учасники дорожнього руху, в тому числі і пішоходи, мають бути рівними у відповідальності за порушення ними правил дорожнього руху. Ми вбачаємо, що абсолютно логічно, якщо аварія сталася з вини пішохода, то він повинен нести більшу відповідальність за це. Тому голосуємо за, закликаємо всіх підтримати в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Алєксєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЕЕВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Давайте будемо відвертими, механізм відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху не працює взагалі. Кого останнім часом із пішоходів штрафували за порушення правил дорожнього руху? Так, законопроект недосконалий, але фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме його в першому читанні, а до другого читання вноситиме певні поправки.

Ми повинні виховувати правову культуру дотримання правил дорожнього руху перед наступними поколіннями. Я згоден з колегою з фракції «Голос», що це питання треба розглядати в комплексі, підвищувати рівень інфраструктури, але зараз стоїть питання про підвищення відповідальності, взагалі запровадження конкретного механізму притягнення до відповідальності, щоб ми не мали такої шаленої статистики гибелі на дорогах. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме в першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я зараз надам слово заступнику міністра внутрішніх справ Геращенку Антону Юрійовичу. Після цього – голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Антоне Юрійовичу, вам слово.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., заступник міністра внутрішніх справ України. Шановні народні депутати! Минулого року на дорогах України загинуло 3454 особи, із них близько однієї шостої — пішоходи. На жаль, у нашій країні громадяни, особливо пішоходи, не вбачають за необхідне виконувати правила дорожнього руху. Саме для того ми разом з народними депутатами запропонували підвищити штраф для пішоходів, щоб вони були відповідальними. Співробітники патрульної поліції спочатку попереджатимуть таких осіб, а якщо вони є злісними порушниками правил дорожнього руху, які призводять до дорожньо-транспортних пригод або до аварійних ситуацій, накладатимуть збільшений штраф — 255 гривень. У європейських країнах ці штрафи ще більші. Давайте зробимо так, як у Норвегії, в місті Осло, де у п'ятсоттисячному місті минулого року загинула лише одна особа. Без підвищення відповідальності, без підвищення якості роботи поліції ми цього зробити не зможемо, навіть, з підвищенням дорожньої інфраструктури. Тому прошу підтримати…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 127 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності пішоходів за порушення правил дорожнього руху» (№ 2697).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 277.

Рішення прийнято.

37

Переходимо до наступного питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів пішоходами» (№ 2694).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 240.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Бакумову Олександру Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів пішоходами» (№ 2694), метою якого є забезпечення безпеки пішоходів, які перебувають у темний час доби на проїзній частині дороги (вулиці), завдяки використанню світлоповертальних елементів (стрічка, наклейка, жилет), та, як наслідок, зменшення кількості аварій за участі пішоходів.

Дана законодавча ініціатива ϵ доволі актуальною. Згідно зі статистикою приблизно третина дорожньо-транспортних пригод відбувається за участі пішоходів. На засіданні комітету ми дуже жваво обговорювали цей законопроект, і до другого читання обов'язково скорегуємо його відповідно до тих вимог і зауважень, на яких наголосило Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради.

Ми чітко вбачаємо, що пішоходи, у тому числі й діти, можуть використовувати елементарні стрічки в темний час доби, щоб водій автомобіля зміг заздалегідь побачити пішохода і вжити певних заходів щодо гальмування, щоб не сталася дорожньо-транспортна пригода.

Комітет з питань правоохоронної діяльності підтримав даний законопроект і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні. Прошу вас підтримати та проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позицію комітету висловить заступник голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В. Дякую, шановний головуючий. Комітет з питань правоохоронної діяльності на виконання доручення Голови Верховної Ради України 12 лютого 2020 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів пішоходами». Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради в цілому підтримує законопроект та вважає, що за результатами розгляду в першому читанні він може бути прийнятий за основу.

Комітет рекомендує Верховній Раді відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України прийняти за основу проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів пішоходами» (№ 2694).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні? Можемо проголосувати, а потім — перерва. Прошу зайняти свої робочі місця і приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування... (*Шум у залі*). Або з обговоренням, або – ні. Надання комусь 1 хвилини також не буде.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів пішоходами» (№ 2694).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оголошується перерва до 12 години 30 хвилин. Прошу не запізнюватися.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги. Будь ласка, займіть свої робочі місця та приготуйтеся до роботи.

СТЕФАНЧУК Р.О., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Ми продовжуємо нашу роботу. Шановні колеги, прошу швидше займати свої місця. Нагадую, робота в нас розпочалася о 12 годині 30 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Починаємо працювати. На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів учасниками дорожнього руху» (№ 2696).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 211.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Бакумову Олександру Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий! Шановні колеги! Від безпеки пішоходів до безпеки водіїв та пасажирів, а також працівників, які забезпечують будівництво автомагістралей. Метою законопроєкту ϵ забезпечення безпеки водіїв та пасажирів, які перебувають у темний час доби на проїзній частині дороги (вулиці) поза межами транспортного засобу, завдяки використанню одягу, на який нанесені світлоповертальні елементи (стрічка, наклейка, жилет).

Законопроектом пропонується встановити такі обов'язки: для посадових осіб, які відповідають за будівництво, реконструкцію, ремонт, експлуатацію та облаштування автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів, мостів, шляхопроводів, інших споруд — забезпечувати працівників, які виконують такі роботи, спеціальними жилетами зі світлоповертальними елементами; для водіїв та пасажирів мотоциклів — під час руху на мотоциклі бути не просто в застебнутому мотошоломі, а в застебнутому мотошоломі зі світлоповертальними елементами; для всіх водіїв транспортних засобів — перебувати в темний час доби чи в умовах недостатньої видимості на проїзній частині дороги (вулиці) поза межами транспортного засобу в спеціальному жилеті зі світлоповертальними елементами, а також забезпечити виконання цієї вимоги пасажирами транспортного засобу, якщо такі пасажири покинули транспортний засіб і знаходяться на проїзній частині.

Окрім того, велосипедисти і погоничі тварин будуть зобов'язані в темний час доби чи в умовах недостатньої видимості використовувати світлоповертальні елементи (стрічка, жилет, наклейка).

Шановні колеги, ми повинні поставитися до цього питання дуже відповідально. Це життя наших громадян, і ми повинні їх уберегти.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Надаю слово заступнику голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Максиму Васильовичу Павлюку. Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В. Дякую, шановний головуючий. Комітет з питань правоохоронної діяльності на виконання доручення Голови Верховної Ради України на своєму засіданні 12 лютого 2020 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів учасниками дорожнього руху» (№ 2696). Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України в цілому підтримує законопроект та вважає, що за результатами розгляду в першому читанні він може бути прийнятий за основу.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти даний законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні цього законопроекту? ϵ , так? Я не бачу, які фракції і групи хочуть взяти участь в обговоренні.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). «Європейська солідарність». Прошу передати слово Алєксєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алєксєєв Сергій Олегович. Будь ласка.

АЛЄКСЄВ С.О. Шановні колеги! Більшість із нас керує транспортними засобами і знає, що значна частина наших доріг, особливо за містом, на жаль, не освічується, і ми не бачимо ні пішоходів, ні водія, який зупинив авто на узбіччі і вийшов із нього, ні мотоциклістів, ні велосипедистів. Тому, в тому числі й через це, маємо шалену статистику — тисячі загиблих на дорогах. У нас на дорогах, на жаль, як на війні.

Тому вважаю, що це правильний законопроект. У більшості країн світу, цивілізованих країнах, вже існує правило носити світлоповертальні елементи на одязі, шоломі мотоцикліста, навіть використовувати на одязі водіїв, які під час дорожнього руху виходять із автомобіля. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий! Шановні колеги! Перед тим, як вносити це питання в сесійний зал, ми дуже плідно його проговорили

на засіданні Комітету з питань правоохоронної діяльності. Зауваження Головного науково-екпертного управління ми відповідно врахуємо.

Хочу наголосити на тому, що використання таких світлоповертальних елементів, зокрема водіями та пасажирами (ми проговорювали це) застосовуватиметься поза межами населених пунктів — саме на магістралях та трасах, коли, наприклад, автомобіль зламався і стоїть на магістралі, де ε велике скупчення автотранспортних засобів, які рухаються з великою швидкістю, і потенційно ε загроза життю та здоров'ю людей, які покинули автотранспортний засіб та знаходяться поза його межами.

Тому я прошу всіх долучитися до процесу комунікації та підготовки законопроекту і підтримати його в першому читанні.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народну депутатку України Славицьку Антоніну Керимівну, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Перепрошую, Григорій Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Звертаю вашу увагу на вчорашній і сьогоднішній порядки денні. У вчорашньому порядку денному стояло чотири законопроекти, у сьогоднішньому — три, тому що про основний законопроект, який не знайшов підтримки залу, просто забули.

Ми сьогодні розглядаємо третій законопроект, в якому йдеться про відповідальність вже і пасажирів. Хочу звернути увагу, перший законопроект, який був внесений в сесійний зал і підтриманий у першому читанні, стосується збільшення відповідальності, підвищення штрафів стосовно пасажирів за існуючого старого механізму щодо документування.

У другому законопроекті — щодо нього, на жаль, не виступили відповідно до Регламенту — йдеться про те, що кожен водій і учасник дорожнього руху повинні за свої кошти придбати речі, невідомо ким вироблені, щоб забезпечити свою безпеку. Це і стрічки, і таке інше. Але треба пригадати, що 10 років тому ця історія існувала, проте висновки ніхто для себе не зробив, користуємося дуже простими методологіями: все нове — добре забуте старе.

«Опозиційна платформа — За життя» не підтримуватиме ініціативи зобов'язувати в примусовому порядку закупляти ці речі для використання, а держава зі свого боку нічого в це не вкладатиме.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Шкрум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альона Іванівна Шкрум. Почекайте хвилину.

Хтось ще бажає виступити з цього приводу? Ні, від фракції «Слуга народу» виступили, від фракції «Голос» теж виступили. Ні? Добре, фракція «Голос» з мотивів, депутатська група «Довіра» з мотивів.

Будь ласка, Альоно Іванівно.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Колеги, цей і попередній законопроекти насправді про одні й ті самі речі. В них йдеться про те, що ми маємо змусити громадян нашої держави — пасажирів, водіїв, мопедистів, велосипедистів, навіть погоничів тварин — купляти за власні гроші світловідбиваючі жилети, наклейки, стрічки і використовувати їх завжди в темний час доби. Якщо вони цього не робитимуть — не зможуть за власні кошти швидко придбати стрічки, жилети або наклейки — отримають покарання від органів поліції, а потім сплачуватимуть штраф.

Колеги, це правильна ідея, але мене обурює філософія. Тому що, дійсно, на порядку денному у нас, зазвичай, за останні роки весь час штрафи, покарання, приниження ФОПів, як зібрати більше податків вже з бідного населення, як змусити його сплатити більше коштів, як оштрафувати за те, що не здатне купити ці стрічки або наклейки, бо не знає, навіть, де їх купити.

Тому, колеги, ці речі треба вирішувати по-іншому. Ми не робимо на сьогодні реформу транспортної інфраструктури в селі та селищних пунктах, ми не робимо там нормальні тротуари. Ви не даєте людині можливості користуватися пішохідними зонами. Від одного села до іншого не можна ніяк пройти, окрім як по узбіччю дороги. Але при цьому змушуєте людей купляти спеціальні жилети, одягати їх на себе, і якщо вони цього не робитимуть, штрафуватимете їх і отримуватимете гроші до бюджету. Так це не робиться, колеги. Натомість про те, як це треба робити, я сьогодні говорила публічно й надалі говоритиму, і це пропонувала фракція «Батьківщина». Потрібно зробити, по-перше, інформаційну компанію, по-друге, нормальну державну компанію з урядом, закупити від українського виробника, принаймні, для 10 мільйонів населення, яке проживає в селі та селищах, ці наклейки, вони недорого коштують, роздати їх людям, і лише через півроку встановлювати штрафи. Ми виступатимемо за правильне, нормальне ставлення до українських громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто виступатиме від групи «Довіра»?

Вельможний Сергій Анатолійович. Будь ласка.

Потім – фракція «Голос», і будемо переходити до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Вельможного.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, група «Довіра». Шановні колеги, статистика говорить сама за себе. Минулого року в ДТП, як зазначив заступник міністра Антон Геращенко, загинули 3400 людей, ще 32700 — були травмовані, загалом на українських дорогах сталося 160 тисяч аварій.

Хочу окремо сказати про такі дані. Найбільше автопригод зареєстровано у грудні, а найбільша кількість загиблих – у вересні, пік аварійності приходиться на 17 годину, тобто в ті місяці, коли темніє дуже рано і видимість погіршується. Більше того, світова практика підтверджує необхідність застосування світловідбивачів. Згідно з проведеними науковими дослідженнями це знижує ризик наїзду на пішоходів у 6,5 разу. Наприклад, в Литві вже за два роки після внесення змін до регулювання дорожнього руху кількість загиблих пішоходів знизилася в 2,5 разу. Тому депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект.

Сергій Вельможний, Луганщина, група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Осадчук Андрій Петрович. Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Незважаючи на величезні претензії до Національної поліції і якості транспортної інфраструктури в Україні, ми вважаємо, що саме цей законопроект, дійсно, спрямований на створення умов для забезпечення життя і здоров'я учасників дорожнього руху і підвищення рівня безпеки. Це правила, які існують в усьому цивілізованому світі, рятують життя. Тому ми маємо це саме запроваджувати в Україні.

Є певні дефекти в законопроекті, які можуть бути виправлені під час його доопрацювання до другого читання, але, як ідею, ми однозначно це підтримуватимемо і в першому читанні проголосуємо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на завершення я даю слово заступнику міністра внутрішніх справ Геращенку Антону Юрійовичу, потім – голосування. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Геращенку.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю. Шановні народні депутати! Цей законопроект спрямований на те, щоб виконувалися правила дорожнього руху, в яких сказано, що ті, хто працюють вночі на дорозі, або водії, повинні використовувати жилети зі світлоповертальними елементами, але за невиконання цієї норми покарання немає. Такий жилет у магазині коштує 50-60 гривень. Але якщо людина

не використовуватиме цих елементів, загинуть інші люди. Життя людини коштує дорожче. Прошу вас підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання світлоповертальних елементів учасниками дорожнього руху» (№ 2696).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 264.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про визначення представників до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (№ 3456).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 230.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету з питань антикорупційної політики Шинкаренку Івану Анатолійовичу.

ШИНКАРЕНКО І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні народні депутати, шановний головуючий! Комітет з питань антикорупційної політики на своєму засіданні 12 березня 2020 року розглянув питання про визначення представників від Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

З урахуванням пропозицій, що надійшли, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді визначити представниками від Верховної Ради України до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, таких кандидатів: Пасєчка Захара, Секелу Руслана, Шадріна Олександра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти. Бондар Віктор Васильович. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні колеги! Шановні друзі! Ви знаєте, коли ми отримали проект Постанови «Про визначення представників до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», у мене склалося враження, що парламент не поважає себе. Ми розуміємо, що до АРМА в нас дуже багато застережень, особливо у мене як депутата-мажоритарника від Львівщини, бо саме АРМА минулого року довела фактично мало не до техногенної катастрофи опалювальний сезон у двох містах обласного значення на Львівщині – Новому Роздолі та Новояворівську. Ми тоді разом з представниками уряду і НАК «Нафтогаз України» рятували цю ситуацію, і, слава Богу, врятували, ввівши пряме управління НАК «Нафтогаз України». Але саме APMA настільки неефективно послуговувалася цими активами, що поглибила цю катастрофу. Це перше.

Друге. Нам треба вводити туди своїх представників. Але кого, друзі, ми пропонуємо? Як казав Козьма Прутков, треба дивитися в корінь. І що, ми бачимо? Пропонується визначити представниками – я не називатиму прізвища, щоб не робити їм піару, один – керівник підприємства, бенефіціарні власники якого є також власниками бізнесів, які перебувають в управлінні АРМА, другий – за останні 15-20 років обійшов близько 10 політичних партій, і брав участь у технологічних проектах від крайніх лівих до крайніх правих, взагалі заплутався у своїх ідеологічних уподобаннях, третій – був адвокатом екс-мера Слов'янська Нелі Штепи, екс-депутатки Надії Савченко, Владислава Мангера у справі Катерини Гандзюк та інших, у тому числі харківських терористів та екс-лідерки харківських комуністів.

Друзі, давайте поважати себе і серйозно ставитися до того, кого ми пропонуємо до такої важливої, серйозної інституції як APMA, інакше, я вважаю, парламент серйозно підриває свій авторитет у суспільстві.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі! Ми бачимо, як знову обираємо представників, які оберуть керівництво дуже важливого органу. Думаю, багато хто із телеглядачів запитує: що за APMA, про що взагалі йдеться? А це така агенція, яка сьогодні розпоряджається майном на

десятки мільярдів гривень. Усі міністерства, які ϵ в уряді, як кажуть, «курять», тому що з APMA порівнятися важко. Це надзвичайно важлива агенція.

І хто ж має обрати її керівників? Ми вже бачили, як нам тут пропонували щодо ДБР: свій до свого по своє. Усі свої: «слуги народу» звідси, «слуги народу» звідти. Те саме ми зараз бачимо з АРМА. Нам пропонують декілька осіб. Людині, яка була помічником народного депутата Іванісова, того самого, який сидів за зґвалтування неповнолітньої, який пройшов від «Слуги народу» до Верховної Ради, і тепер ми маємо ганьбу на весь світ, бо в жодній європейській країні немає такого, щоб ґвалтівник сидів у парламенті країни, тепер давайте дамо дуже важливу роль. Ще кого ми маємо? Маємо адвоката, який, дійсно, захищав Надію Савченко, захищав депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим, який голосував за анексію Криму, просто зрадника Батьківщини, людину, яка захищала Штепу, Владислава Мангера в справі Катерини Гандзюк. Ви що, знущаєтеся над нами?

А ще нам пропонують людину, яка п'ять разів балотувалася до Верховної Ради. У мене просте запитання: це що, люди, які не мають політичної заангажованості? Припиніть вашу кварталівську кадрову логіку! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І. Прошу передали слово Власенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, адвокат завжди когось захищає, у нього така робота, і низка міжнародних документів не дозволяють ототожнювати адвоката з його клієнтами. Це з одного боку. Але з іншого, тут абсолютно чітко проглядається наявний конфлікт інтересів, тому що люди, які захищатимуть тих людей, у кого конфісковуватимуть активи, зараз обиратимуть керівника агенції, яка управляє цими конфіскованими активами. Тут закладений прямий конфлікт інтересів. Усі троє колег, яких запропонували, — практикуючі адвокати або юристи, які займаються, у тому числі питаннями, пов'язаними з можливою конфіскацією незаконно отриманих активів. Тому за цих людей точно голосувати не можна.

Проте ϵ ще глибше питання. Давайте поговоримо про те, що таке APMA. Це агенція, яка здійснює низку абсолютно неконституційних функцій, зокрема може за діючим законом, до вироку суду, так, за ухвалою, але до вироку суду реалізовувати майно особи, яка ще не визнана ані корупціонером, ані злочинцем, ніким.

Тому, напевно, замість того, щоб зараз затверджувати заангажованих людей, які можуть обирати керівника APMA, нам краще поговорити про систему реформування APMA, прибирання від неї некоректних, невластивих їй

повноважень, про створення реальної державної агенції, яка управляла б конфіскованим майном, але точно не створювати додаткові корупційні функції.

Хочу нагадати, що за останні півроку діючу APMA потрясають корупційні скандали. І це пов'язано не лише з особистістю тих людей, які очолювали APMA, а й з тією системою APMA, яка була вибудувана.

Тому у мене така пропозиція: по-перше, відхилити цей проект постанови, по-друге, внести зміни до закону про APMA.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є бажаючі виступити? Від фракції «Слуга народу» виступали. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, фракція «Голос» уважно вивчила цей проект постанови. І ми стверджуємо, що всі кандидатури, яких нам зараз пропонують для затвердження, не відповідають принципам доброчесності, прозорості і політичної нейтральності. Це є абсолютно неприйнятно, це є спотворення взагалі самої ідеї проведення цього конкурсу. Фракція «Голос» голосуватиме проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про визначення представників до складу конкурсної комісії з відбору кандидата на посаду Голови Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (№ 3456). Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни за шість місяців діяльності» (№ 3252).

Доповідає голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни Зінкевич Яна Вадимівна. Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України

з питань правового статусу ветеранів війни утворена постановою Верховної Ради України від 2 жовтня 2019 року. До її складу входять народні депутати України, представники усіх фракцій Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Метою діяльності комісії ϵ вдосконалення чинного законодавства щодо правового статусу ветеранів війни, у тому числі їх соціального захисту, зокрема необхідність проведення роботи, спрямованої на посилення турботи про наших захисників та створення належних умов життє забезпечення ветеранів війни.

За даними Міністерства соціальної політики України, станом на 1 січня 2020 року всього по Україні налічується 1 мільйон 22 тисячі ветеранів війни. Від Верховної Ради України очікується пропозиція нового підходу до оновлення системи державної підтримки ветеранів. З наявними проблемами ветеранів війни можна ознайомитися у звіті ТСК, який був підготовлений та поданий на розгляд Верховної Ради України.

Першочерговим завданням для парламенту на 2020 рік є прийняття нового Закону «Про статус ветеранів та членів сімей загиблих (померлих) захисників України та ветеранів», норми якого остаточно врегулюють питання щодо надання статусів та оновлення системи державної підтримки ветеранів відповідно до їх потреб.

Щодо захисту прав чинних військових. Необхідно врегулювати питання щодо відпусток під час особливого періоду, виплати одноразової грошової допомоги особам з інвалідністю внаслідок війни, впровадити ефективні механізми для реалізації військовослужбовцями своїх виборчих прав і таке інше.

Для вирішення вищезазначених та інших питань Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни створила дві робочі групи для напрацювання законопроекту: щодо виконання рішення Конституційного Суду України від 18 грудня 2018 року (справа про соціальний захист ветеранів війни та членів їх сімей) та щодо врегулювання питання встановлення груп інвалідності військовослужбовцям та ветеранам війни.

Робочою групою з метою напрацювання законопроекту щодо виконання рішення Конституційного Суду України було проведено низку засідань за участі представників міністерств інфраструктури, фінансів та соціальної політики, Асоціації міст України, профспілок, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, напрацьований та зареєстрований проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту щодо відновлення пільг у зв'язку з рішенням Конституційного Суду України № 12-р/2018 від 18 грудня 2018 року та уточнення окремих положень». Прийняття законопроекту та його реалізація дасть змогу забезпечити виконання Рішення Конституційного Суду № 12-р/2018 щодо соціальної підтримки учасників війни, членів їх сімей, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, шляхом відновлення їх права на безкоштовний проїзд та отримання пільг без врахування їх доходу.

Ще однією проблемою є подальше функціонування госпіталів ветеранів війни під час впровадження другого етапу медичної реформи. Тимчасова спеціальна комісія внесла до парламенту проект Постанови Верховної Ради України «Про недопущення зупинки функціонування госпіталів ветеранів війни під час впровадження другого етапу медичної реформи» (№ 3235) від 20 березня 2020 року, в якому рекомендує Кабінету Міністрів України відтермінувати участь госпіталів ветеранів війни у переході на нову систему фінансування через Національну службу здоров'я України терміном на один рік та зберегти фінансування госпіталів для ветеранів війни шляхом передачі субвенцій з державного бюджету через Міністерство охорони здоров'я України.

Наша комісія має намір продовжити роботу створених робочих груп і далі співпрацювати з профільним міністерством, Кабінетом Міністрів та комітетами Верховної Ради задля захисту прав ветеранів, членів їх сімей та членів сімей загиблих. Ми сподіваємося, що питання підтримки ветеранів об'єднуватиме парламент і відповідні рішення для захисту наших захисників ухвалюватимуться в єдності всіх фракцій.

Прошу вас, шановні колеги, підтримати діяльність Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни та прийняти звіт про нашу роботу за шість місяців діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Яно Вадимівно.

Шановні колеги, це проміжний звіт за півроку діяльності. Пропоную взяти його до відома і проголосувати за проект постанови.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови Верховної Ради України «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань правового статусу ветеранів війни за шість місяців діяльності» (№ 3252).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 293.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Шановні колеги, наступні два питання порядку денного — ратифікація. Я пропоную проголосувати їх без обговорення. Не буде заперечень? (Шум у залі). Тоді давайте їх розглянемо в кінці. Колеги, або голосуємо, або перенесемо їх розгляд на кінець засідання, бо в нас наступним до розгляду стоїть проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо підвищення розміру стипендій та щорічної допомоги» та багато інших проектів.

Усі готові без обговорення? Давайте так: зараз голосуємо за законопроект № 0035, а законопроект № 0037 перенесемо в кінець порядку денного. Якщо дійдемо, будемо розглядати (Шум у залі).

Фракціє «Голос», давайте обидві «за» (Шум у залі). Тоді ставимо одну.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про приєднання України до Додаткового протоколу до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну» (Nolition 0.035). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 326.

Рішення прийнято.

Розгляд проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Республікою Білорусь про реадмісію» (№ 0037) переносимо на кінець... (Шум у залі). «Голос» наполягає на обговоренні (Шум у залі). А якщо я дам 2 хвилини Соломії Анатоліївні Бобровській, щоб вона виступила, а потім проголосуємо, немає заперечень?

Бобровська Соломія Анатоліївна. Будь ласка, 2 хвилини.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, ви просто не знаєте, за що голосуєте. Це ратифікація Угоди між Україною та Республікою Білорусь про реадмісію. Хтось взагалі читав цей документ? Хтось думав, які сьогодні в нас стосунки з Республікою Білорусь? Нагадую, з 2014 року Білорусь не підтримала жодної нашої резолюції стосовно чи то Криму, чи то окупації, чи то сходу і таке інше. Це перше.

Також хочу нагадати вам, що син прикордонника Павло Гриб чотири роки відбував своє ув'язнення в Російській Федерації саме через приїзд до міста Гомеля. Це друге.

Третє. Хтось читав висновок ГНЕУ? ГНЕУ не пише про жодного білоруса – нелегального мігранта, який приїжджає в Україну, тому що в Україну їдуть переважно активісти або політичні опозиціонери, які шукають можливості тут жити чи працювати.

Шановні колеги, ви можете зрозуміти, що це питання ϵ політично сенситивним і чутливим, не може прийматися без обговорення, в турборежимі, як це робиться сьогодні з усіма іншими законопроектами. У мене прохання утриматися, перенести це питання на пізніше, а не розглядати зараз, на цій сесії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соломіє Анатоліївно, думаю, всі народні депутати мали можливість прочитати цей проект закону і визначитися, підтримувати чи не підтримувати. Це ϵ право кожного народного депутата.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту закону про...

Шановні колеги, а можна трохи тихіше? Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Україною та Республікою Білорусь про реадмісію» (№ 0037).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційноправових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо підвищення розміру стипендії та щорічної допомоги» (№ 2013).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 246.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Цимбалюку Михайлу Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні колеги! Законопроектом № 2013 пропонується підвищити стипендії дітямсиротам та дітям, позбавлених батьківського піклування, тому що на сьогодні вони виплачуються в порядку та розмірі, встановленими постановою Кабінету Міністрів № 1047 від 28 грудня 2106 року, а саме: розмір стипендії для студентів або дітей, які навчаються в професійно-технічних училищах, становить 1180 гривень на місяць, для студентів вищих навчальних закладів — 2360 гривень. Незважаючи на інфляційні процеси, розміри цих стипендій не переглядалися з листопада 2017 року.

Законопроектом пропонується підвищити (на сьогодні це менше від реального прожиткового мінімуму більше ніж на 50 відсотків) розмір допомоги таким дітям, незважаючи на те, що сьогодні є певна позиція міністерства, збільшити розмір соціальної стипендії та встановити її у розмірі не менше 150 відсотків від прожиткового мінімуму в середньому на одну особу.

Є зауваження ГНЕУ, з якими ми погоджуємося і готові доопрацювати до другого читання. Я дякую голові комітету пану Олександру Ткаченку і членам комітету, які підтримали цей законопроект під час розгляду на засіданні комітету.

Прошу проголосувати за прийняття в першому читанні за основу. До другого читання ми його доопрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Рябусі Тетяні Василівні.

РЯБУХА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув законопроект № 2013 на своєму засіданні 12 лютого поточного року. Як вже було сказано, цим законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення організаційноправових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», якими пропонується, по-перше, збільшити розмір соціальної стипендії для осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до 150 відсотків розміру прожиткового мінімуму в середньому на одну особу, по-друге, встановити щорічну допомогу для придбання ними навчальної літератури в розмірі не меншому трьох місячних соціальних стипендій, яка їм призначена.

Комітет, безумовно, підтримує ідею законопроекту, спрямовану на підвищення рівня соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Водночас члени комітету погодилися з висновками Головного науково-експертного управління, Міністерства фінансів та Комітету з питань бюджету щодо необхідності техніко-юридичного доопрацювання даного законопроекту.

Також потребує вирішення питання щодо отримання соціальної стипендії особами із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які навчаються у всіх закладах вищої освіти незалежно від їх відомчого підпорядкування.

Тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект № 2013 прийняти за основу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тетяно Василівно.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два — за, два — проти.

Абдуллін Олександр Рафкатович.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий! Шановні колеги! Дякую Комітету з питань соціальної політики за підтримку цього законопроєкту. Хочу ще раз наголосити, що цим законопроєктом передбачається щорічна допомога дітям, які є сиротами або позбавлені батьківського піклування, на придбання навчальної літератури в розмірі не менше трьох місячних соціальних стипендій.

Наступне. Дуже важлива позиція, висловлена Головним науково-експертним управлінням, щодо уточнення прожиткового мінімуму під час встановлення розміру стипендії. Ми не заперечуємо, що для визначення розміру соціальної стипендії враховується не прожитковий мінімум у середньому на одну особу, як це передбачається нашим законопроектом, а відповідно до прожиткових мінімумів для дітей віком до 18 років і старше, які є студентами вищих навчальних закладів або студентами професійно-технічних училищ.

Далі. Дуже важливо, щоб в період зростання інфляції, особливо зараз, коли держава перебуває на карантині, категорії громадян, родини, діти яких знаходяться в дитячих будинках сімейного типу або в школах-інтернатах, або перебувають у стадії реформування чи під опікою тих осіб, які мають ці повноваження, відчували реальну підтримку держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. «Європейська солідарність». Прошу передати слово Величковичу Миколі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України зпитань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Знаєте, в нас зараз склалася така ситуація, що діти чомусь залишаються поза увагою суспільства. Цей законопроект спрямований на те, щоб найвразливіша категорія дітей — діти-сироти — була підтримана державою. «Європейська солідарність» підтримує цей законопроект, голосуватиме за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! «Опозиційна платформа — За життя» підтримує даний законопроект, він є вчасний і необхідний. Разом з тим, ми хотіли б звернути увагу і на ряд інших обставин, які можна врегулювати даним законопроектом, доопрацювавши його до другого читання. Частина дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, навчаються у вищих навчальних закладах системи не Міністерства освіти і науки, а, наприклад, Міністерства внутрішніх справ, ДСНС, Державної виконавчої служби, Мінтрансзв'язку, які, фактично, сьогодні дискредитовані.

Наведу такий приклад. До мене звернувся один із студентів університету системи Міністерства внутрішніх справ Євген, який навчається і отримує грошове забезпечення, бо в цих вузах не стипендія, а грошове забезпечення, розмір якої становить 208 гривень на місяць, і не підвищується з 2007 року. Ця дитина є дитиною-сиротою, позбавлена батьківського піклування, виграла через суд, добилася призначення державної допомоги особі, яка не має права на пенсію у зв'язку з втратою годувальника. І що ви думаєте, даний вуз надав довідку в соцзахист про те, що ця дитина знаходиться на повному державному забезпеченні, і ці кошти перераховуються на вуз. Тепер Євген, єдиний із всіх студентів, платить за навчання, будучи дитиною-сиротою.

Саме тому ми повністю підтримуємо цю законодавчу ініціативу. Сподіваюся, нас почують в MBC, інших вузах і змінять свої накази, бо вони сьогодні ними дискредитують дітей-сиріт, а ми законодавчо їм допоможемо зробити так, щоб подібних ситуацій дискримінації дітей в країні не було (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Іванович Кулініч.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Надзвичайно важливий законопроект. Я як депутат-мажоритарник і депутати нашої групи, всі мажоритарники, які працюють в округах, знаємо, наскільки важлива ця проблема, тому що постійно отримуємо звернення від таких закладів, де перебувають діти, позбавлені батьківського піклування. Звичайно, замінити батьківське піклування нічим не можна, і це неможливо зробити, мабуть, у жодній державі, але створити елементарні умови для таких дітей держава зобов'язана, і ми повинні обов'язково це підтримувати. Заходи, запропоновані в цьому законопроекті, надзвичайно важливі і актуальні, давно треба було це зробити.

Депутатська група «Довіра» підтримує даний законопроект, бо ці діти потребують уваги, елементарних умов. Наш обов'язок це зробити. Просимо наших колег також підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чи ϵ ще бажаючі виступити? Ні. Переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо підвищення розмірів стипендії та щорічної допомоги» (№ 2013).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 337.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, до Верховної Ради України надійшло подання Прем'єрміністра України Дениса Анатолійовича Шмигаля щодо вирішення кадрових питань стосовно членів Кабінету Міністрів України.

Відповідно до статті 78 Регламенту Верховної Ради України та статті 43 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» даю доручення відповідним комітетам розглянути сьогодні подання Прем'єр-міністра на своїх засіданнях і надати висновки щодо них для можливого розгляду цих питань на завтрашньому пленарному засіданні.

Дякую.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти» (№ 2588).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 239.

Рішення прийнято.

Слово надається першому заступнику голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Констанкевич Ірині Мирославівні.

Прошу дати 4 хвилини, оскільки народний депутат доповідатиме і як автор, і від комітету.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Група «Партія «За майбутнє». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується законопроект, яким врегульовується діяльність музеїв, які знаходяться в структурі закладів вищої освіти. Наразі в закладах вищої освіти нараховується понад 160 таких музеїв. Вони мають десятилітні, а то й столітні традиції, є візитівками не лише своїх навчальних закладів, а й України або краю. Такі музеї знаходяться в структурі Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, Національного університету «Острозька академія», Київського національного університету імені Тараса Шевченка та багатьох інших. Але так сталося, що в чинному Законі «Про вищу освіту» дані музеї не зазначені і не передбачені, як структурні підрозділи. Бібліотеки, агробіостанції, обсерваторії є,

а музеїв немає. До речі, Законом «Про освіту» для середньої та професійнотехнічної освіти це питання врегульовано, а для вищої освіти — лишилося відкритим. Це перше.

Друге. Працівники музеїв закладів вищої освіти, на жаль, не мають статусу наукових, науково-педагогічних працівників, і це їх певною мірою дискримінує. Тому цим законопроектом ми пропонуємо внести зміни насамперед до Закону «Про вищу освіту», якими включити музеї до переліку структурних підрозділів закладів вищої освіти, надати працівникам музеїв статусу науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Третє. Оскільки в Законі «Про музеї та музейну справу» зазначається застарілий термін, а ми вже маємо нове законодавство, пропонується внести технічну зміну до нього щодо терміну «заклад вищої освіти» з метою уніфікації термінології.

Прошу підтримати даний законопроект. До другого читання ми зобов'язуємося внести корективи і відреагувати на ті зауваження, які маємо від ГНЕУ та бюджетного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи ϵ необхідність в обговоренні? Можемо голосувати без обговорення? (Шум у залі).

Миколо Леонідовичу... Дві фракції, так?

Добре, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Рубльов Вячеслав Володимирович.

РУБЛЬОВ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 20, Волинська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу підтримати даний законопроект і проголосувати. Він важливий для суспільства і для громади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Михайло Леонтійович.

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановний пане головуючий, ви запитали мене, чи ϵ необхідність в обговоренні. Так, ϵ . І фракція «Європейська солідарність» сьогодні також ініціюватиме певні зміни на засіданні нашого комітету. Є необхідність в обговоренні того, що відбувається в наших музеях. Ми бачили жахливу ситуацію, коли абсолютно незаконним рішенням суду було звільнено директора Одеського музею пана Ройтбурда, який був обраний на конкурсних засадах. Ми бачимо, як всупереч музейній інструкції працівники ДБР

вриваються до музею Івана Гончара, фактично, вилучають звідти предмети без рішення суду, без жодних підстав, штовхаючи директора, не допускаючи людей, ставлячи під загрозу і відповідальність і зберігача фондів, і самі ці фонди. До наших музеїв ми зараз ставимося не як до національного надбання, а як до приватних якихось закладів, і працівники ДБР роблять там, що хочуть, чи слідчі органи їх не охороняють, хоча поліція має їх охороняти, або як до власності якихось регіональних князьків і царьків.

Цей законопроект наша фракція підтримуватиме. Ним справді вносяться зміни до закону, який стосується музеїв. Але ми будемо ініціювати додаткові зміни, які захистять музейних працівників, зроблять їх заробітну плату гідною, не дозволять втручатися слідчим органам в їх діяльність безпідставно і без рішення суду, каратимуть тих, хто це робитиме, як це відбувалося в музеї Гончара.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Цей законопроект варто підтримати, і «Батьківщина» буде його підтримувати. Наразі хочу сказати, що ми узаконюємо вже існуючу практику щодо входження музеїв у структуру закладів вищої освіти шляхом внесення змін до Закону «Про вищу освіту», а також внесенням змін закріплюємо статус науково-педагогічного працівника безпосередньо за працівниками музеїв. Це варто робити. Варто змінювати і бюджет на користь бібліотекарів, працівників культури, музеїв, їх директорів, науково-педагогічних працівників.

Колеги, хочу вам нагадати, за всі роки незалежності уряд Тимошенко єдиний підвищив заробітну плату бібліотекарям на 70 відсотків, надав статус багатьом бібліотекам, зокрема науковій сільськогосподарській бібліотеці Академії аграрних наук — статус національної. Тому хотілося б, щоб ця монобільшість займалася не лише технічними чи лобістськими законопроектами, а й переглядала бюджет на користь людей, які зберігають культурний фонд, нашу спадщину, нашу історію. Важливо, щоб вони отримували гідну заробітну плату. Бо в нас у наглядових радах знаходяться люди, які не працювали і не збудували жодної будки, а отримують по 500 тисяч гривень, а людина, яка працює середнім робітником на Укрзалізниці, отримує 5-7 тисяч гривень, бібліотекарі і працівники музеїв також отримують таку саму заробітну плату. Давайте вносити зміни до бюджету, бюджетного законодавства, щоб підвищити таким людям заробітну плату, і це буде одним із елементів нашої соціальної допомоги таким працівникам. Їм велика вдячність і велика шана. Дякую авторам за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз останній виступ, після цього перейдемо до голосування. Бачу, ще «Голос» хоче. Добре.

Папієв Михайло Миколайович. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Прошу передати слово Павленку Юрію Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Безсумнівно, важливий законопроєкт, норми якого нададуть працівникам музеїв статус, хоча це непрямий шлях підвищення реальної заробітної плати і престижності роботи тих людей, які сьогодні працюють у музеях, утримують їх. Це такий пошук компромісу: прирівняти до науково-педагогічних працівників, щоб хоч якось розв'язати ті проблеми, з якими стикаються ці люді у своїй роботі. Це невелике підвищення, скоріше, заявка на те, що ми опікуємося і хочемо допомогти сьогодні працівникам музеїв.

Ми переконані, треба приймати системні рішення, які люди розуміли б, дали їх змогу отримувати заробітну плату, яка дозволяла б їм повноцінно жити, забезпечувати свої родини, і при цьому розвивати музеї. Ми маємо величезні надбання, скарби, про які не знають в більшості своїй українці.

Тому «Опозиційна платформа — За життя» наполягає на тому, щоб щодо кожної категорії працівників ми вели чесну політику, яка давала б можливість цим людям отримувати повноцінну заробітну плату, і ми не шукали різних способів, як виконати свій обов'язок перед тими людьми, які працюють в інтересах Української держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Фракція партії «Голос» підтримуватиме цей законопроект. Але разом з тим, я хотіла би наголосити на тому, що цей законопроект не має системного характеру. Законопроектом пропонується розв'язати проблему щодо музеїв. Так, це потрібно. Але треба розуміти, що ця проблема виникає через іншу, глобальнішу. В Україні університети й досі залишаються бюджетними установами. Саме через цей статус вони вимушені благати про те, щоб кожну правку, кожну зміну, кожну новацію, яку вони хочуть запровадити або хочуть підтримувати, треба проводити через парламентську залу. Це ненормальна ситуація. Повірте мені, в законодавстві жодної із країн такі дріб'язкові питання не регулюються

законодавством, це ϵ питання автономії університетів. І нам потрібно повернутися до дискусії про забезпечення університетської автономії. Я дуже сподіваюся, що, коли ми нарешті отримаємо міністра освіти і науки в цій країні, ми повернемося до цієї дискусії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності музеїв закладів вищої освіти» (№ 2588).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 331.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» щодо депутатських звернень» (№ 3157).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 252.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Штепі Сергію Сергійовичу.

ШТЕПА С.С., голова підкомітету КомітетуВерховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, шановний головуючий! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» щодо депутатських звернень» (№ 3157) від 3 березня 2020 року. Авторами цього законопроекту, окрім мене, є колеги по Комітету з питань цифрової трансформації, а саме: Михайло Крячко, Роман Соха, Олександр Федієнко, а також інші народні депутати України.

Законопроект покликаний розширити можливості реалізації права народного депутата на звернення до органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності, в тому числі в електронній формі. Крім того, запропоновані законодавчі зміни сприятимуть більш швидкому, якісному та об'єктивному розгляду депутатських звернень.

Для досягнення мети пропонується доповнити частини першу та четверту статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України» новими

положеннями, які передбачають можливість надсилання депутатського звернення та отримання на нього відповіді в електронному вигляді.

Крім того, до частини третьої статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України» вноситься зміна щодо строку повідомлення народного депутата про розгляд його звернення. Законопроектом пропонується змінити строк розгляду звернення народного депутата, а саме за три дні до дня розгляду, щоб він мав можливість планувати свій графік роботи. Депутатські звернення і відповіді на них в електронному вигляді, у тому числі із застосуванням системи електронного документообігу, суттєво підвищать швидкість реагування на звернення громадян, спростять обробку інформації. В умовах карантину, спричиненого коронавірусною хворобою COVID-19, народні депутати почали активно використовувати саме електронну форму депутатського звернення, тому доцільно закріпити її законодавчо.

Окремо зазначу, що під час розгляду законопроекту Головне науковоекспертне управління Апарату Верховної Ради України, народні депутати, регламентний комітет висловили певні конструктивні зауваження. Усі вони обов'язково будуть враховані під час підготовки законопроекту до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув законопроект № 3157, яким пропонується внести зміни до Закону України «Про статус народного депутата України» щодо реалізації права на депутатські звернення, направлення народними депутатами звернень у паперовій або електронній формі.

У висновку на цей законопроект комітет звернув увагу, що за допомогою системи електронного документообігу, програмне забезпечення якого здійснюється в парламенті, депутати мають можливість реалізувати своє право на депутатське звернення не лише в паперовій, а й в електронній формі. Зважаючи на статистику надсилання депутатських звернень засобами електронного зв'язку, ці зміни є цілком доречними.

Водночас окремі положення законопроекту, на думку комітету, варто викласти в іншій редакції, зокрема з урахуванням положень законодавства про електронні документи, електронний документообіг, положення Регламенту, що визначають особливості документообігу, про що вказується як у висновку комітету, так і у висновку Головного науково-експертного управління.

Також комітет звернув увагу на те, що відповідно до положень статті 24 Закону України «Про статус народного депутата України» депутат зобов'язаний використовувати депутатський бланк лише для офіційних запитів, звернень

та листів, які підписуються власноручно, а це вимагає внесення відповідних змін до цієї статті.

Зміни до окремих статей Закону України «Про статус народного депутата України», необхідні у зв'язку з запровадженням в діяльність депутата електронного документообігу, можуть бути предметом розгляду на етапі внесення пропозицій до цього законопроекту під час його підготовки до другого читання, як це передбачено положеннями частини першої статті 116 Регламенту.

На підставі цього всього, комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту прийняти цей законопроект за основу з урахуванням зауважень, висловлених у висновках комітету і Головного науково-експертного управління.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні? ϵ .

Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два – проти.

На обговоренні наполягли «Європейська солідарність» і, якщо не помиляюся, «Опозиційна платформа — За життя».

Кицак Богдан Вікторович.

КИЦАК Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Павлу Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фролов Павло Валерійович.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановні колеги! Я дякую авторам за цей законопроект, тому що він є ще одним кроком у напрямі цифровізації нашої держави, переведення документообігу на безпаперову форму, економії ресурсів на пошту і забезпечення більшої прозорості діяльності всіх державних органів.

Норми цього законопроекту передбачають можливість надсилання депутатського звернення як у паперовому, так і в електронному вигляді; пропонують за згодою депутата отримувати лише електронну відповідь; зобов'язують повідомляти депутата про час і місце розгляду його звернення у строк не за один день, а мінімум за три дні до дня розгляду; зобов'язують у день відправки паперового варіанта відправляти депутату і електронний варіант та надавати неабияку, а саме вмотивовану відповідь.

Частина цього законопроекту вже була реалізована Верховною Радою. Нагадую, ми переписали, фактично, чверть статей Регламенту, перевели документообіг парламенту в електронну форму, ще до пандемії коронавірусу були готові до роботи у відкритому форматі.

Я хочу всім депутатам повідомити, що через СЕДО лише за травень створено понад 25 тисяч документів, зареєстровано виключно в електронному форматі 225 законопроектів, в комітетах до другого читання опрацьовується 28 таблиць. Прошу підтримати цей законопроект. Нагадую, від сьогодні діє норма, що на підписання електронного документа відводиться до трьох робочих днів. Проводиться робота, щоб у депутатських зверненнях відображалися підписи усіх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павле Валерійовичу, коли ви хвалите зміни до Регламенту, це не додає бонусів цьому законопроекту.

В'ятрович Володимир Михайлович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я хочу підтримати, все-таки, голову профільного комітету, який дуже чітко сказав, що нічого нового в цьому законопроекті немає. Насправді він несе осучаснення механізмів реалізації права народного депутата на звернення до органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, організацій усіх форм власності. Це правда. Але в нас є вже стала практика, яку ми всі відчули на собі, яка полягає в тому, що форма відповіді відповідає формі звернення. Єдине, що потрібно в цей законопроект додати, це те, що, якщо було електронне звернення, за бажанням депутата може бути надіслана відповідь на дане звернення і в паперовій формі. Усе решта врегульовано вже діючими нормами і сталою практикою, яка діє в Україні.

Але я хотіла би звернутися до вас, пане Голово Верховної Ради. Ви знаєте, що найбільша проблема, особливо зараз, під час роботи дев'ятого скликання, — надання відписок органами державної влади. Не знаємо, наскільки є повною дана інформація, чи вона правдива. Немає з ким працювати. За нормами Кодексу законів про адміністративні правопорушення має бути уповноважена особа відділу контролю Апарату Верховної Ради України, яка складає протоколи про притягнення до адміністративної відповідальності. Так ось, до цієї особи я йшла кілька місяців, але вона не має особливих прав.

Тому я пропоную, щоб до другого читання обов'язково були внесені зміни до статті 17, де буде виписано норму саме щодо розгляду відповіді, її повноти і правдивості. І це має право зробити народний депутат спільно з цією особою. Лише тоді буде піднятий статус народного депутата, лише тоді нам надаватимуться правдиві і точні відповіді, будуть боятися відповідальності за надання тієї чи іншої інформації. Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно.

Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги! Я хочу підтримати пані Южаніну і сказати, що, окрім запровадження того, по чому ми вже працюємо, — електронна форма запитів, звернень, відповідей, — маємо тут ще уточнити, що відповідь депутату має бути надана вмотивована і по суті. Я як депутат-мажоритарник направила близько 350 звернень, і хочу сказати, що, проаналізувавши, побачила, що лише на 10 відсотків із них надійшли вмотивовані, нормальні відповіді, питання, з якими люди до нас зверталися, вирішені, а 90 відсотків — це просто відписки.

Наведу такий приклад. На звернення міжфракційного об'єднання «Вінниччина», під яким підписалися дев'ять депутатів... Пане Радуцький... До речі, пан Радуцький звертався до Міністерства охорони здоров'я щодо проведення розслідування зараження лікарів у Калинівській лікарні. Так ось були поставлені дуже чіткі питання щодо формування незалежного складу комісії, до якого мають бути включені епідеміологи, проведення перевірки, проведення ретельної роботи щодо встановлення контактів інфікованих медичних працівників, дослідження ефективності і, найголовніше, надання інформації про офіційний склад комісії МОЗ та документальних результатів перевірки. З цього приводу збирався комітет. Ви думаєте, хоч на одне із цих питань дали відповідь? На елементарне питання щодо офіційного складу комісії МОЗ не дали відповіді. Розказали про все: стан ліжкового фонду, скільки захворіло, і що це дуже мало, не 30 відсотків, а порахували лікарів від загальної кількості, про ШВЛ, але на жодне питання звернення не дали відповіді. Я вважаю, що це взагалі неприпустимо. Але зараз є нормальною практикою уряду, коли, наприклад, на звернення до міністра юстиції місяць немає відповіді. Тому, я сподіваюся, що прийняття цього законопроекту дасть нам можливість мати відповіді вмотивовані та по суті. Побачимо, як реагуватиме на це уряд (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Шановні народні депутати України! Здавалося б такий простий за своїм змістом законопроект. Але я привертаю вашу увагу до того, що нам треба дуже серйозно поговорити про контрольні функції Верховної Ради

України, про статус депутатського звернення, депутатського запиту. Я підтримую наших колег з інших фракцій, які наголошують на тому, що на понад 90 відсотків звернень надаються прості відписки.

Подивимося взагалі на історію депутатських звернень. На стартовому етапі депутатське звернення депутат підписує від себе, бо він ϵ представником українського народу, і органи державної влади, місцевого самоврядування, інших підприємств, установ та організацій зобов'язані протягом 10 днів дати вмотивовану відповідь. На ділі виходить абсолютно по-іншому. Підвищили статус: депутатський запит – це проголошене з трибуни Верховної Ради звернення, відповідь на яке має надаватися Верховній Раді України. І вже те, що відповідь дається не просто народному депутату України, а Верховній Раді України, мало би підвищити відповідальність чиновників, але не виходить, і в цьому головна проблема. Можна вписати, що відповідь має бути в тій формі, в якій надійшло звернення, - можна в електронній формі, можна дописати ще й в усній, звернувся в усній, тобі дали усну відповідь, але проблема сьогодні не в цьому. Нам треба підвищити відповідальність тих посадових осіб, які дають відписки народним депутатам України. Треба кілька разів викликати сюди того чи іншого міністра, а, може, і Прем'єр-міністра, і прямо тут взяти і звільнити за їх формальні відписки і відповіді. І лише тоді в них буде якась відповідальність. Давайте підходити системно.

Дякую вам за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Усі бажаючі виступили? Бєлькова з мотивів. Будь ласка, 1 хвилина. Після цього — голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

БЄЛЬКОВА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пане Голово, президіє, колеги! Безумовно, «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект. Також наша фракція підтримує тези про те, що звернення, запит, лист від народного депутата не є просто документом, фактично, це дуже специфічний юридичний документ. І коли на моє звернення міністр вмотивовано відповідає, я особисто завжди дякую, ми продовжуємо діалог, запитуємо один одного. Це нормальна робота.

Але хочу звернути увагу на таке. Пане Голово, я особисто зверталася до вас з депутатським зверненням, яке підтримало дуже багато депутатів з різних фракцій, про те, що ϵ безумовні вигоди використання планшету для народних депутатів. Так, заважкий, завеликий, але дуже корисний. Я зі своїм не розстаюся. Але в нас в усіх ϵ професійні помічники. Давайте зробимо так, щоб і вони мали доступ до цих вигод (Оплески). Я все ще чекаю вашу відповідь по суті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але всі народні депутати могли би поділитися планшетами, менш важкими, легкими, яка в кого буде можливість у рамках своїх депутатських коштів, які вони отримують.

Колеги, продовжую засідання до кінця розгляду цього питання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» щодо депутатських звернень» (№ 3157) з урахуванням пропозицій комітету.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 297.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.